

విరోధామ సం గ్రామము

(రైతుల విజయము)

ఇంగ్లండు

క్రొత్త బొంబాయిగవర్నరు

లండను, నవంబరు 4:—కెప్టెను జార్జి లాయడుగారు నేడు చక్రవర్తిగారిని దర్శించిరి. ఈ ఘనపదవిని ప్రసాదించినందుకు ఆచారము ననుసరించి శ్రీవారి హస్తములను ముద్దు తెట్టుకొనిరి. పిమ్మట చక్రవర్తిగారు లాయడుగారికి కే. జి. ఎ. ఇ. బిరుదును నిచ్చిరి. పిమ్మట ౨5 జార్జి లాయడు దంపతులకు సుమ్రాట్టంపతు లాతిధ్యము నొసగిరి.

నౌకలు మునుగుట.

లండను, నవంబరు 6:— 4 వ తేదీన ఒకనౌకయును 5 వ తేదీన యొక నౌకయును డి కొనటవలన మునిగినవి. ఇవి రెండును బ్రిటిషునౌకలు.

యోధబహుకృతి.

లండను, నవంబరు 6:—శ్రీచక్రవర్తిగారు జనరలు ఆలె న్నీగారికి జి. సి. బి. బిరుదును నిచ్చిరి. ఇండియా సేనలోని మేజరు ఎన్. వి. డెస్సోలబుగారి ప్రతాపము నర్జించబడినది.

బ్రిటిషువాణిజ్యనౌకల నష్టము.

లండను, నవంబరు 6:— నెవ్రెంబరు నెల 30 వ తేదీ వరకు యుద్ధమువలన 8, 946, 000 టన్నుల నౌకలు నష్టమైనవి. వానిలో 5, 448, 000 టన్నుల నౌకలు క్రొత్తగా కట్టబడినవి.

టర్కీని జయించినందులకు భారతీయులను

ప్రశంసించుట.

లండను, నవంబరు 6:— ఇండియా మంత్రిగారు రాజప్రతినిధిగారి కిటులలిఖింపవచ్చునంటి.

(1) యుద్ధమంతివర్తమువారు మీ దొరతనము వారి నభినందించుచు పంపినతెలిపాత్త మీకు పంపుచున్నాను. మీ రి విషయమున తహించిన ఘనభారమును నేను మిన్నగా నెరిగియున్నాను. ఈ తెలిపాత్త సంపుటలో నాకును నా సంఘము వారికిని సంబంధమేమియును లేదు.

2. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముని సేవలు తురుష్కు వైస్యముల నొడించిన పిమ్మట వారి సమరము ముగిసిన యనంతరము యుద్ధమంతివర్తమువారి తలెలిపాత్త నంపిరి. మీ దొరతనమును మీ కర్తవ్యముగ తోడ్పడిన సంస్థానాధిపతులను ప్రజలను గూడ యుద్ధ మంతివర్తమువారి కధికముగ ప్రశంసించుచున్నాను. మీరు సమకూర్చి నేర్చి కొంతవరకు సాయుధమొనర్చి పంపిన భారతీయ సేనయును భారతీయ కార్యకర్తయును చాల ప్రశంసనీయుముగ పనిచేసి విఖ్యాతిని నిలుపగలిగెను. ఆయుధ నిర్మాణ సంఘమువారు సాయుధులను సమగ్రముగ సమకూర్చిరి. ప్రజలు భవము నభిమితముగ సేసగిరి. ఈ విజయమునకు మీ ప్రభుత్వమువారు యుద్ధ ప్రవీణులగు సర్వ సేనాని సర్ చార్లసు బునోగారును చేసినపని మూలాభారముగా నున్నది. మీ ప్రయత్నము సంపూర్ణముగ ఫలించినది. మీ దేశమునకు కలుగునున్న తొందర పూర్తిగా తొలగినది. ఇదివరకు శత్రువుల పరిపాలనముగ్రేడ ప్రపంచమందున ప్రజల కిపుడు స్వేచ్ఛ కలిగినది. మీ పరిపాలనమున భారతీయులెట్టి ఘనకార్యము నొనరించి జ్ఞానునియులైరి.

ఆసియెంటుమ్యూగారి స్థాంపులు

లండను, నవంబరు 4:—ఆసియెంటుమ్యూగారి విగ్రహమును “జేపుని కొరకును దేశము కొరకును నిర్బంధించబడెను” అను వ్రాతను గల పోస్టేజీ స్థాంపులను ఆసియెంటుమ్యూగారు ప్రకటించినమాట నిజమగునా? ఈ స్థాంపులు గల ఉత్తరములను కాగితములను టపాద్యారా విదేశములకు పోనిచ్చిన మాట నిజమగునా? అని ప్రభువుల సభలో సిద్ధు హము ప్రభు వడిగారు. అట్టి స్థాంపులు తక్కిన సింగత్రూరునకు జేరవని తెలిసినది. దానివలన చీని ఏమియును కలుగలేదు. వీనివిషయమై ఇండియాదొరతనమువారు పనిచేయునట్లున్నది. నేను దానిని గూర్చి యిండియా దొరతనమువారికి వ్రాసినది ఇంగ్లండును ప్రభువు నుడివెను.

యుద్ధానంతరసమస్యలు.

లండను, నవంబరు 6:— సేనలను తగ్గించుట వైసికులకు ను నావికులకును పనులను కల్పించుట మున్నగు యుద్ధానంతర సమస్యలను పరిష్కరించుట కొకసంఘ మేర్పరుపబడిన దని జార్జిసంఘమువారు తెలిపిరి.

మహానిపుణుని మరణము.

లండను, నవంబరు 6:— విషవాయుబాధా నివారణ సాధనములను కనిపెట్టు పరిశోధకకళాభివృద్ధి డెగు కల్పలు ఇ. ఎఫ్. హోసెనుగారు విషజ్వరమువలన మడిసిరి.

అమెరికా

అమెరికా నియోజకము

న్యూయార్కు నవంబరు 6:—5 వ తేదీ అధికారము వరకు రిపబ్లికను కక్షవారికి రిప్రజంటేటివు సభలో 8 స్థానములును సెనెటులో 8 స్థానములును హెచ్చుగనున్నవి. డెమాక్రేటికు, రిపబ్లిక - ఈ రెండుకక్షల నాయకులను గూడ నిపుడు రెండుసభలలోను హెచ్చుగా నున్నా మనియే చెప్పుచున్నారు. న్యూయార్కు గవర్నరువిషయము గూడ సంది యముగానే యున్నది.

అమెరికావారు జర్మనులకుపంపిన ప్రత్యుత్తరము

వాషింగ్టను, నవంబరు 6:— అమెరికాలో జర్మనుల పక్షమున పనిచేయుచున్న స్పిట్జ్బర్గను రాయబారికి లాన్సింగు గారి లేఖను వ్రాసిరి. ఈ లేఖను మీరు జర్మనీదొరతనమున కందచేయు గోరెదను. జర్మనీదొరతనమువారికిని అమెరికా దొరతనమువారికిని సంధినిగురించి జరిగిన యుత్తర ప్రత్యుత్తరముల నన్నిటిని విల్సనుగారు మిత్రమండలివారికి పంపిరి. ఆమరతులవైని తాత్కాలికసంధి జరుగవచ్చునని వారికి తోచినచో వారి సైనికోద్యోగు లంగీకరించినచో ఆయాదేశముల ప్రజలకు భద్రతను కలుగునను సమ్యక్ము కలిగినచో తాత్కాలిక సంధి మరతులను మిత్రమండలి సైనికోద్యోగులందరును కలసి యొచించి మిత్రమండలి దొరతనములకు తెలుపవలెను. సంధిమరతులను నిర్ధారణచేయుటకు మిత్రమండలి దొరతనముల కధికార మియ్యవలెనని (వెసిడెంటు విల్సనుగారు మిత్రమండలి దొరతనములవారికి వ్రాసినది 28-10-18-వ తేదీని నేనుమీకు తెలిపియున్నాను. దానిని గూర్చి మిత్రమండలివారు వ్రాసినలేఖ యిపుడు (వెసిడెంటు విల్సనుగారికి చేరినది. (వెసిడెంటు విల్సనుగారు పంపిన సంధిలేఖల నన్నిటిని చూచి 8-1-18ని ఇటీవలను విల్సనుగారు వివరించిన సిద్ధాంతముల నాధారము చేసుకొని సంధి చేసుకొనుటకు మిత్రమండలి వారంగీకరించిరి. సముద్రస్వాతంత్ర్యమున కనేక వ్యాఖ్యానములు చేయబడుచున్నవి. దానిలో కొన్నిటికి మాత్రము మిత్రమండలి వారంగీకరింపజాలరు. గాన సంధి సభలో చర్చించుటకు వారి విషయమున సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కొరచున్నాను. ఆ క్రమ మిత్రదేశములను కదలిచానిని మరల తళివరచవలెనని 8-1-18 వ తేదీని విల్సనుగారు తెలిపియే యున్నారు. ఆయాదేశములలో ప్రజల ప్రాణవిత్తములకు నష్టము కలిగించినందులకు జర్మనులు పరిహరణ నొసంగవలెనని మేము సంకల్పనిచారము. కొరకు స్పష్టపరుచుచున్నామని మిత్రమండలివారు వ్రాసిరి. ఈ విషయమున (వెసిడెంటు విల్సనుగారు గూడ వారిలో సంగీకరించితి మని నాతో చెప్పిరి. జర్మనీ దొరతనమువారు పంపు ప్రతినిధులతో చర్చించుటకు జనరలు ఫాకుగారి కధికార మియ్యబడినది. గాన జర్మనీవారు తమ ప్రతినిధులను పంపిన యుచిత గౌరవములు జరుపబడును. తాత్కాలిక సంధి మరతులు వారికి తెలుపబడునని మీరు జర్మనులకు తెలుపగోరిరి. నేను శక్తివంతమైన లేఖ చేసెదనని మీరు విశ్వసించవలెనని కోరెదను. అని లాన్సింగు గారు వ్రాసిరి.

జర్మను ప్రతినిధులు.

జనరలు ఫాకుగారితో ముచ్చటించుటకు జర్మనీ దొరతనమువారిచే నియమింపబడిన ప్రతినిధులు బెర్లినునుండి పారిసు నగరమునకు బయలుదేరి రని బెర్లినునుండి అధికారులు వార్త నంపిరి.

ఆస్ట్రీయా తాత్కాలికసంధి మరతులు

పారిసు నవంబరు 6:—పరామ ప్రభావతీనిధి సభలో క్లెమెన్సోగారు మరతులను వెలవగా సభ్యు లభ్యుత్సాహముతో కడుదడవు కరతాశభ్యులను గావించిరి. టర్కీ బల్గేరియాలుకు తెలుపబడిన మరతులకును ఈ మరతులకును అంతర్భావము సమానమే. వాధక్యమువలన ప్రస్తుతముకాని స్వనముతో విజయోదయమునుగూర్చి ప్రధానమంత్రి తనసంతసమును వెల్లుబెట్టెను. బ్రిటిషు సేనల మహాసహాయమే విజయమునకు ముఖ్యకారణమనెను. (ప్రాన్సు స్థాండబ్బుదేశములందలి రణరంగములందు బ్రిటిషువారు సాధించగలిగిన దానిని మీరు తొలకింపుడనెను. (గంభీరహస్త భ్యులు) అమెరికావారిని గూర్చి గూడ నాతడు మరల ప్రశంసించెను. మరల గంభీరహస్త భ్యులు చెలగినవి.

బ్రిటిషుప్రతికల ఆమోదము

ఆస్ట్రీయా - హంగరీ దేశము లిటుపక్షముగా నుండును గాన మిత్రమండలికి నిరోధకమగునను ధ్రువ లేకమైన జర్మనులకు కలుగుటకు వీలులేకుండుటను మరతులు స్పష్టపరచినవి. తూర్పు యూరోపునందు జాతీయస్వేచ్ఛ కవళాశము కలిగినది. ఆస్ట్రీయానాకాదేశమునకు పట్టింగితియే జర్మను నాకాదేశమునకు గూడ పట్టగల దని వారు వీరినలననైన క్రూరపక్షముగలగుదురు. గాన నికవైన వారవనసరకును ప్రాణనష్టమును కలిగింపకుండుట గాక యని బ్రిటిషుప్రతికలు వ్రాసినవి.

జర్మను ప్రతినిధులు.

లండను, నవంబరు 6:—తాత్కాలిక సంధివిషయమున జనరలు ఫాకుగారితో మాట్లాడుటకు బయలుదేరిన జర్మను ప్రతినిధులు మిత్రమండలివచ్చిరి చేరి రని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో తెలుపబడినది.

లండను, నవంబరు 7:—జర్మను ప్రతినిధులు, చిహ్నాఫోర్మీను, లాకెఫర్లీగోనురోడ్డులమీదుగా రావలసియున్నది గాన వారిని తగిన మర్యాదతో తోడ్కొని రావలెనని జనరలు ఫాకుగారిజ్ఞాపించిరి. 7 వ తేదీన ప్రతినిధులతో ఫాకుగారు మాట్లాడెదరు. దేశమునందాదోశన ముండుటవలనను యుద్ధస్థితికైనను జర్మనులు మరతుల కన్నిటికిని అంగీకరించుట సిక్ష్మయును. నిష్పన్న జర్మనులపలాయనము చాలసభకమైనది. జనరలు వానగ్రూడెలు, వానునింటరు క్లీబు, అడ్మిరలు మారె, వానుహెంట్టుగార్లు జర్మను ప్రతినిధులుగా వచ్చిరి.

చీనా

చీనాలో శత్రువులసాము.

లండను, నవంబరు 4:— జర్మనులు తాత్కాలికసంధి పత్రమున సంధికములు చేసినపిమ్మట చీనాలో షామినులోని జర్మనులసాము శత్రుదేశీయులపాత్రు కధికారియగునతనికేము చేసిన బాగుండునని షార్ల మెంటుసభలో రాబర్టు సెనీలు ప్రభువునుడివెను.

చీనాలో శత్రుదేశీయులను.

వెకింగు నవంబరు 6:—చీనావారు మిత్రమండలిపక్షమువారయ్య తమ విధులను నిర్వర్తించి శత్రుదేశీయులను తొలగింపలేదు. దేశమునందనవసరముగ కలతలకు భవమును దుర్వినియోగము చేసిరిగాని పరిశ్రమల సభివృద్ధి నొందింపలేదని మిత్రమండలి రాయబారులు చీనావారి కొకలేఖను వ్రాసిరి.

టర్కీ

ఈజిప్టునుల్లానుగారు.

కోర్టీబైరను ఈజిప్టుసంధివిషయము కెయిరోలో రిసల్తును రాజమండిరమున దర్బారుజరిగినది. తత్క్రితపు దినమున మహారాజా సర్ ప్రతాపసింగు గారిలో నుల్లానుగారు ముచ్చటించి మహారాజాగారికి జి. సి. ఎన్. బిరుదును నిచ్చిరి. యోధపురము మహారాజాగారికిగూడ నావిరదము నిచ్చితిమని ప్రతాపసింగుగారిద్వారా వర్తమాన మంపిరి. అనాడే జనరలు అల్ఫ్రెసిగారితో ముచ్చటించి చాల ప్రశంసించిరి.

డెమాస్కసులో ఆరబు పతాకము.

లండను, నవంబరు 6:—డెమాస్కసులో ఆరబు పతాకము నెత్తుట కనుమతించవలెనని అల్బోబరు 1-వ తేదీన జనరలు ఆలెస్సీగారికి తెలుపబడినది. డామస్కసు మిలిటరీ గవర్నరు ఆలీపాషా రి. డి. ఎల్. రెవెకుగారు జనరలు ఆలెస్సీగారికి బాధ్యులగుదురని పార్లమెంటు ప్రజల సభలో రాబర్టు సెనీలు ప్రభువు నుడివెను.

జర్నల్

కీర్తిలో కలతలు

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 6:—ఈ నెల 3వ తేదీన కీర్తిలో చాల నల్లరులు జరిగినవి. తిరుగుబాటు చేయుటకులన బంధించబడిన నావికులను విడుదలచేయుటకు నాకాదేశము వారును ప్రజలును యత్నించిరి. గుంపువాండు చాల తొందరలు కలగజేసిరి. నైసికులు తుపాకులు కాల్చిరి. 8 గురు చనిపోయిరి. 29 గురికి గాయములు తగిలినవి. పిచ్చుట వారు తొలగిపోయిన జర్మకులు ప్రకటించిరి.

జర్మను రమ్యాదేశములు

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 6:—జర్మను కార్మిక మైరిక వర్తకులవారిని తిరుగు బాటునకు ప్రేరేపించుచు బోల్షివికులు జర్మనుభావలో కరపత్రములను ముద్రించి తమ రాయబారికి పంపిన టపాతోపంపిరి. జర్మనుయొక్క లాటపాకు విప్పి కరపత్రములను చూచిరి. అట్టి పత్ర లిక్ జరుగ నుండెను, కాంటు మిరబెతును నాత్యవసరము తగిన నష్టపరిహారము నియ్యకలేనని జర్మను యొద్దొక్కరులు మాస్కోలోని బోల్షివికు యొద్దొక్కరులకు వ్రాసిరి. మాస్కోలోని జర్మను రానుబారి అల్లెనకు రా నాజ్ఞాపించిరి. అల్లెనలోని రమ్యారాయబారి పెడలిపోవలె నని తెలిపిరి.

జర్మనీలో ప్రజాపరిపాలనము

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 6:—ఇప్పటికే జర్మనీలో ప్రజాపరిపాలనపర్యవేషము చాల హెచ్చినది. కేయజరు రాజ్యమును త్యజించిన చాల గందరగోళము కలుగును. దానిలో చాల నధికముగ తొలగిపోగలవని ప్రెస్సువాసబుల్బాలో వార్తజర్మను గజెటు పత్రికకు వ్రాసెను.

యుద్ధాంతమును గోరుట.

ఆమెస్టరుడం, నవంబరు 6:—ఎటులనైన యుద్ధమును మొలకను ముగించునో తాము ప్రభుత్వవర్తకును కదలదలమని సాంఘిక డేమోకెటు నాయకులు నడిచినది అట్లే నుండి వార్త వచ్చింది.

హంబుర్గులో సమ్మెకట్టెను.

కోసముపాకము, నవంబరు 6:—హంబుర్గులో ధురాగతము జరుగుటచే నవంబరు 6వ తేదీన తిరుగుబాటుచేసిరి. లూబెక్లోగూడ తిరుగుబడిని అల్లెననుండి వార్తవచ్చింది.

కీలులో విప్లవము.

లండను, నవంబరు 6:—కీలు సంఘమున పనిచేయుటకు హాస్సీ, అదేమరు ఆన సాంఘికనాయకుల నవటికి దానించిరి. కీలుకు వచ్చిన 3 పదాలినశములు విప్లవకాగులతో చేరెను. 4వ దశము గానాదే వారిని విరాయుధులను దానించిరి. కురియొక గంటకు నావికులను ముగిసినందులను కాల్చి. నైసికుల సంఘమువారే ఆహారపదార్థములను పంపిలించుచున్నది. వారు ఉద్యోగులను స్థానములనుండి కదలనూడదనిరి. కీలు గవర్నరు అడ్మిరలు సోచును పట్టుకొనిరి. అతడు నావికులు కోరిన వనరుల కప్పిటికిని సంగీకరించెను. గూం వార్తను ఫేరంగులకు కాల్చుటకు నూడ చూచుట కలిదంగికరించెను. గుంధిప్రమున సంకేతములు జరుగునరకును నాకలమిడికి వెళ్ళును, కీలులో నాకలమిడ వరఫేరంగులయొద్ద భటుల నేర్పరచితిమి; గాన అధికారులు రావీలులేదని నానికులు నడిచిరి.

ఆస్ట్రియా.

జర్మను సేనలకు దారితేకుండుట.

లండను, నవంబరు 6:—దాన్యము నిడుచుండు జనరలుమెకెన్నను యాజమాన్యము క్రింద 6 జర్మను డివిజనులును హంగరీమీదుగా వెనుకకు పోగోరగా హంగరీవారు వీలులేదనిరి గాన నా సేనయును కక్షేషియాలోని జర్మను సేనయును మిత్రమండలికి లొంగున ట్టున్నదని యాధివార్త వచ్చినది.

ఆస్ట్రియా రహస్యపు తేఖల దస్త్రములు

జ్యూరికు, నవంబరు 6:—ఆస్ట్రియా విదేశ కార్యాలయము నందలి రహస్యపు తేఖల దస్త్రములు చాలభాగము తగుల అట్టుబడె నని ఆర్పిటరు జయిటుంగుపత్రిక వ్రాసె నని వియన్నా నుండి వార్త వచ్చినది.

విశ్వర్యము : రాజభక్తి.

సర్ ఎస్. పి. సింహగారు

గతవారమున భారతదేశ పరిస్థితులగుర్చియు, గాజ కీయసంస్కరణములు వీని నెట్లు మార్పునొందించునో అను విషయము గుర్చియు నుపన్యసించుచు, సర్ ఎస్. పి. సింహగారిట్లు నడిచియుండిరి:— భారతదేశ పరిపాలనాశాస్త్రము భాష్యతాయుత ప్రభుత్వస్థాపనమే యని యెల్లరు సంగీకరించిన విషయమే! అంగ్ల భాషావిద్యాధికులగు భారతీయులు పాశ్చాత్యదేశమున వృద్ధిగాంచిన ప్రజాస్వామ్యసూత్రములను ప్రాక్షేకమున నవలంబించి యత్నించుటయు దాక్షిణ్య మెద్దియులేదు. పాశ్చాత్య నాతులయందగుట ఈ మాత్రములు పాక్షిక్షేమములందు కూడ కర్ణిల్లుననుటకు సందియులేదు. విరోధాభిప్రాయమున గూడ అన్ని విధములగు ప్రభుత్వములను నుండెడివి. హిందూ దేశముకూడ సంపూర్ణముగ ప్రజాస్వామ్యసూత్రము లనుసరింపబడుటకు అంతరముల ద్వారా వృద్ధిగాంచు టవసరము. మాంటూగ్యువిధానమునలన ప్రస్తుతముతగా లాభము లభించకున్నను, భావికాలమున ప్రసాదితముకాకున్న వాదానములన ప్రాముఖ్యముగాంచినదని నా అభిప్రాయము. ప్రధానవిషయములలో నీ విధానము కా ర్య యా ప ము దా ల్చి న యెడల, అందు గల ఆననర ర పు ఆ టం క ము లు తొలగింపబడినయెడల, అది భారతప్రజాభావశాస్త్రమున కా మోదదాహకముగ నుండగలదు. మాంటూగ్యు విధానమును చదివిన కొలదియు అది భారతీయుల ఆమోదము నెక్కువగు బలమునున్నట్లు నా కాదేశమునుండి వచ్చిన వార్తాపత్రికల వలనను, వృత్తాంతముల వలనను తెలియచున్నది. ఎవ్వరైన నియోజక స్వాతంత్ర్యము మోసంగిన యెడల నియోజకులసంఖ్య అత్యధికమై, భార్యనిర్వహణమున కననుశూల్యము లగును. పిమ్మట భారతదేశపు లాభకస్థితిని గుర్చి వీరు ముచ్చటించిరి. భారతదేశము మిగుల విశ్వర్యవంశ మై యున్నదని సర్ కేయు మెప్పుడుగా రీతుద్య నడిచిట్లు తెలియచున్నది. కాని, భారీ భావములను జనులు కదగ గ్రహింపజేట్లు బోచుచున్నది. భారతదేశమున కిప్పుడు కావలసినది రాజ్యాంగ నిర్మాణము మాత్రమే కాదు; దేశము సంత్పత్తి జేసి, విశ్వర్యచర్యకమై యుండుట కూడ యవసరము భారత భృహత్ మెంతి స్వాతంత్ర్యము నున్నను దేశము మాత్రము వీధిస్థితియొడ యెట్లును ప్రభుత్వమునా రీ విషయములలో జోక్యము కలగజేసిపోవడవలె ఈ పరిస్థితులు మార్పు నొందవలెను. చాలకాలమునుండి భారతదేశ మెక్కువ సంకేతముగ లేదు. ఇప్పుడు కూడ ఆస్థితిమాలేదు. వంగదేశ మందలి జంపనార మిల్లులు చాల లాభమును గడించుచున్న ననుటకు సర్వము. కాని, దేశమందలి రైతులస్థితి యెంతమాత్రము తృప్తి కరముగ లేదు. ఈ మిల్లులు ప్రత్యేకముగ త్రిట్రి మువారికి చెందియున్నవి. ఇందలి లాభములు వీరికేమే ఆగుచుండును. కాని రైతులచేతులలోకి బోజాలను. పాశ్చాత్యదేశభాగములకు భారతదేశము దేశసోపానకై నేపతయవలసి వచ్చుచున్నది తమప్రాచీనాధిక్యమునకును, ప్రస్తుతపిష్టుపరికరమృద్ధికిని, మహాసంక్రాంత సహాయమునకును అనుగుణ్యముగ అర్హస్థానమును భారతదేశము వాంఛించుచున్నది. కాంత్యభావులగు పృజలను, సారవంతమగు భూమిని, అపారమగు మువ్వకదన బలములను గలిగియుండియు భారతదేశము దారిద్ర్యముననే యుండు టాక్ష్యజనకముగ నుండకపోదు. ఈ లోపములను తొలగించుటకు కలయు సాధనముల నారయుటకు సామ్రాజ్యతరభాగములకు, అందు ముక్తముగ ఆంగ్లదేశమును వారు కోరుచున్నాడు.

సాక్షాత్తుకాళివృద్ధి యిప్పుడు ఆదేశమున చాల అవసరము. విశ్వర్యము వృద్ధి గాంచునయెడల, భారతదేశము సంత్పత్త్యుదయములతో నుండవలెను. ప్రభుత్వమువారును, ప్రజలును క్షేత్రేయ్యమును వెంపొందించుట ధర్మము. అందుచే ఈలోపమునకు కారణమే మని విద్యాధికులు ప్రశ్నించుచున్నారు. భారతదేశమున లక్షల కొలది ప్రజలు తిండిలేక నలచుట చూచుచున్నారని చెప్పుచున్నాను. దేశములోని సగముమండికి దిండున రెండుపూజలకునుసంపూర్ణముగు భోజనము లభించుటలేదు. కావున, దేశముయొక్క విశ్వర్యమును వృద్ధి పొందించుట మువకరించు రాజ్యాంగనిర్మాణము గానింపవలయును. మాకు పృజాస్వామ్యపాలనము కావలయును. ఇది యితరదేశములయందు వలె నిచ్చట విజయవంతము కాక పోవుటకు గారణము గన్నట్లుదు. స్వీయభివృద్ధికి పృతి జాలికిని అవకాశముల గల్గించుటయే సంగ్రహిమాదేశము (ఇండియా)

నోటీసు.

అజనాద కావరస్తులు, పబ్లికెట్టి పండర్ వాడ్ 2 ఘంటసాల వెంకటరంగయ్య 8 బెంబల్గి శరణప్ప 4 మందడ వెంకట్రాయుడు గారి కుమార్లు (1) ఈ. హనుమయ్య (2) ఈ. వెంకటసుబ్బారావు రిగూడకల్లి నుబ్బారాయుడు గార్ల తొలుతు శ్రీదుర్గా మల్లేశ్వర రై నుమిల్లు పేరుతో అజనాద బొక్కయ్యుని పల్లెనెం 4/1 రుగల ఇంట్లో వెట్టుబడిన ఫ్యాక్టరీలో ఇంజనరకు వర్కుచేయుచున్న గ్రీన్ కాబున్ కంపెనీ 60 హానువరక గల ఆయిల్ ఇంజన్ కంప్లీటుగా ఒకటిన్నీ, అందుకు సంబంధించిన పాప్టింగు ఒకటి, చక్రములు, నీళ్ళపంపు, హల్ల ర్నుఇంకా ఫ్యాక్టరీకి సంబంధించిన చిల్లరసానులున్న భాగస్థులందరు కలిసి స్వయముగా ఆన 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 2,3,4 తేదీలను వేలమువేసి ఆఖరుపాటమీద కొట్టిచేయబడును గనుక కావలసినవారువచ్చి కొనుక్కొనవచ్చును. మరతులు వేలంపాట కాలమందు తెలియపర్చడ వచ్చును. కావలసినవారికి ఏవిధమైన సంఖ్యాపీ కావలసినచిన్నప్పటికి ఈదిగున సంకేతము చేసిన వారలకు వ్రాసి జవాబు తెప్పించుకో వచ్చును.

ఘంటసాల వెంకటరంగయ్య,

బెంబల్గి శరణప్ప,

అజనాద. (1860) మేనేజర్లు.

వాతావరణస్థితి

1918 సం॥ నవంబరు 8-వ తేదీ శుక్రవారము.

జిల్లా ముఖ్య కగరములు	ఉష్ణోగ్రత	వర్షపాతము	వీచి	వీచి	వీచి
	24 గంటలలో	24 గంటలలో	గల	గల	గల
గోపాలపూరు	89.9	70.8	...	82.99	41.85
వాల్తేరు	85.5	78.7	...	20.72	38.26
కాకినాడ	83.2	70.8	...	27.71	34.11
బందరు	84.6	71.8	...	38.17	36.41
పంటూరు	87.7	69.0	...	20.81	29.48
నెల్లూరు	79.6	72.1	0.70	29.24	24.79
చుర్రానూ	78.8	78.4	0.55	29.77	33.48
పూదరారాచు	81.1	68.0	...	18.26	30.16
అనంతపురము	83.2	72.4	0.02	12.91	22.38
బళ్లారి	81.6	69.9	...	11.48	18.66
కర్నూలు	83.6	72.7	...	18.30	24.82
కడప	83.1	72.5	0.04	14.43	27.20
రెంగునూరు	81.4	64.8	...	23.29	32.49
తెలూరు	* 77.3	71.4	0.05	22.31	33.62
కలము	88.7	71.1	...	16.14	35.40
కోయంబూత్తూరు *	84.8	71.5	0.68	13.50	17.24

చాయుభారము కట్టాటక దేశములో హెచ్చినది; బంగారా భారముయొక్క యాగ్నేయ భాగమున తగ్గినది. పార్శ్వభేయము యొక్క నైర్యతి ప్రదేశములో నాయు వికల్ప మేర్పడుట ప్రత్యక్షము. ఆక్రందిత్రాత్రగా ఆగ్నేయ వాయువును కొట్టుచున్నది. రాష్ట్రములో వాయువు తేలికగాను సాదారణముగాను నున్నది. నాయుప్రచారము వికల్ప సంఘర్షణము నందినట్లులేదు. సాధారణోష్ణస్థితి తూర్పు తీరమున—కొన్నిచోట్ల 4 డిగ్రీల పర్యంతము—తగ్గినది. మధ్యమ ప్రదేశములోను పశ్చిమ తీరమునకు కొంచె మెక్కువగానున్నది. పశ్చిమ తీరములో తిప్ప తక్కిన చోట్లలో పగటి యుష్ణస్థితి మామూలుకంటె తక్కువగానున్నది. రాత్రి యుష్ణస్థితి తూర్పు తీరమున మామూలుకంటె తక్కువగాను తక్కినచోట్ల వెక్కువగానున్నది. అన్నిచోట్లను వాయు రాస్త్రోత మామూలుకంటె కొంచె మధికముగనున్నది. ఆకాశము నిర్మలముగా నున్నది. ఉన్న మేఘములు సాధారణముగా పలుచ బారినవి. కట్టాటక దేశమునను పశ్చిమతీరమునను వానలు వురిసినవి; మదరాసు తీరమున చాలతక్కువ రాష్ట్రమునందు చాలనలుకు వాతావరణము నిర్మలముగా నున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1918 వ సం॥ నవంబరు నెల 8-వ తేది

శుక్రవారము.

పునర్నిర్మాణము

యుద్ధ మంతముగావచ్చినది. ప్రపంచమును సంక్షోభపెట్ట నుద్ద్యమించిన జర్మనీదేశమునకు గర్వభంగము గలిగినది. జర్మనులు సంధి షరతుల దెలిసికొనుటకు ఛాక్కు సేసాని యొద్దకు వెడలిరి. మిత్రమండలివారు విధించిన సంధి షరతులను జర్మనీ యంగీకరింపక తప్పదు. తుర్కీ ఆస్త్రియా దేశము లిదివరకే లొంగిపోయినవి. ఈ తరుణమున మానవకోటిదృష్టి సంగ్రామమునుండి ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణము వంతు దిరుగుట నిశ్చయము. మిత్రమండలి యుద్ధమున దిగిన మహాబాహుదేవుని స్వాతంత్ర్యధ్వజమును ప్రపంచమున సంతరించుటకే యిది ప్రకటించబడినది. యుద్ధఫలితముగ రుష్యాలో పరివర్తనము గలిగినది. ఆస్త్రియాసామ్రాజ్యమున ప్రజాపరిపాలనము నెలకొల్పబడినది. బల్గేరియాలో నిరంకుశపరిపాలన ముడగినది. స్వాతంత్ర్యవాదావరణము తీరిగి యుద్ధేచ్ఛగ ప్రపంచమునందు వీక దొడగినది. జర్మనీలో శూడ ప్రవృత్తు నిరంకుశప్రభుత్వముపై ప్రజల కేవగింపు గలిగినది. కెయిజరు చక్రవర్తికి పానభ్రష్టత త్వరలో సంభవించునని యూహించవచ్చును. యూరపుఖండము నందలి స్వల్పరాష్ట్రముల స్వాతంత్ర్యమున కికముం దెన్నటికిని ఇంగము గలుగకుండ, సంధిసభలో తగిన కట్టడిట్టము లేర్పడితీరును. ఈ కట్టడిట్టము లేరుకయు దాల్చునని యనేకులు ప్రశ్నించుట సహజము. అంతర్జాతీయ సంఘ నిర్మాణ మావశ్యక మని విల్సను అభ్యుత్తు డిదివరకు దెలిపియుండెను. ఈ సంఘమే వివిధజాతులలో గలిగెడి కలహములను పరిష్కరింపవలసి యుండును. ఈ సంఘ తీర్మానమునకు ప్రతిజాతీయు బద్ధురాలు యున్నగాని, సంఘ నిర్మాణము విశేష ప్రయోజనకారి గానరదు. ఇట్టి సంఘమునకు వివిధజాతులపై సక్రమాధికార మొసగవలయును. ఈ యధికార నిర్వహణము వివిధజాతుల యన్యోన్య విశ్వాసముపై వాఢారపడి యుండును. విజాతి యీ సంఘతీర్మానముల నుల్లంఘించునో, అజాతివారల దండించుటకీ సంఘమునకు తగిన యధికార ముండవలయును. ఎంతవరకీ యాశయము కొనసాగునో మున్ముందు చూడవలసి యున్నది.

ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణముతో బాటు, ఆంగ్లసామ్రాజ్యపునర్నిర్మాణము గూడ జరుగుట యవసరము. లేనియెడల సంగ్రామాశయములు ఫలించజాలవు. ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునందలి వివిధ భాగములకును, అనుబంధ మెక్కుడుగ నేర్పడవలయునని, అధినివేశ రాజ్యములవారు వాంఛించుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన ఇంపీరియలు కాన్ఫరెన్సు లీ ఫలితమును సమకూర్చుటకే సమావేశమయినవి. సామ్రాజ్యవ్యవహారములందు, మాతృదేశముతో బాటు తామును సమానబాధ్యతలవహించవలయునని, అధినివేశ రాజ్యములు కొరుచున్నవి. ఇందుకొరకు, అధినివేశ రాజ్యముల కన్నిటి కని ప్రాతినిధ్య మొసగెడి సామ్రాజ్య పార్లమెంటు

మహాసభ ఏర్పడుట యవసర మగుచున్నది. యుద్ధానంతరములబట్టి ఆంగ్ల దేశమున సామ్రాజ్య మంత్రవర్గముగాక యుద్ధమంత్రవర్గ మొకటి ఏర్పడియున్నది. ఈ యుద్ధ మంత్రవర్గమే సామ్రాజ్యమున కంతకును వర్తించెడి యధికారవర్గముగ నేర్పడుచో, అందు వివిధ భాగముల ప్రతినిధులకు స్థానమొసగవచ్చును. నూతన రాజ్యాంగపునర్నిర్మాణమున హిందూదేశమున కెట్టి స్థానముండవలయు నను ప్రశ్ని యుదయించు చున్నది. ఈసమస్య శూన్య భారతీయులు గాని ఆంగ్ల దేశీయులుగాని యీ తరుణమున దీర్ఘాలోచన చేయుచున్నటుల గాన్పించును. భారతదేశ రాజ్యాంగసమస్యఆంగ్ల దేశీయులమనోద్వేషికీ దృష్టోచరమగు చున్నటుల గానరాదు. విజయోత్సాహములో యీసమస్య సరకుజేయబడనిచో, హిందూదేశపు భావ్యభివృద్ధికి ఇంగముచాటిల్లక తప్పదు.

ప్రస్తుత తరుణమున హిందూదేశము సామ్రాజ్యమునందు హిందూస్థాన మాత్రమించుచున్నది. యుద్ధానంతరము, పారిశ్రామికాభ్యుదయ మిదేశమున కొనసాగుట యత్యవసరము. కాని యూరపీయును జాతులయొక్కయు, జపాను దేశీయుల యొక్కయు పోటీకి, హిందూదేశ మాగనరదు. యుద్ధానంతరము యూరపీయును దేశములన్నియు తమ సరకులచే హిందూదేశమును ముంచివైచ ప్రయత్నించెదరు. జపానీయులు యుద్ధమధ్యముననే తమ సరకులతో దేశమునంతను నింపివైచిరి. ఇంతియకాక, సామ్రాజ్యాభిమానవాదులు బయలుదేరి, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందంతటను స్వేచ్ఛావాణిజ్యము కొనసాగవలయు ననియు, సామ్రాజ్యము నెలువలివారైవై మాత్రము సుంకములు విధింపబడవలయు ననియు, వాదించు చున్నారు. వీర ప్రయత్నములు సఫలము గాంచునూచనలపుడే గానవచ్చుచున్నవి. ఈ ప్రయత్నములు కొనసాగునని హిందూదేశమునకు కలిగెడి నష్ట మింతింతని చెప్పునది యుండదు. చౌకగ లభించెడి ప్రదేశమున సరకులనుకొనుటకు, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యముండదు. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున, అధినివేశ రాజ్యములును ఆంగ్లదేశమును పరిశ్రమల విషయము విశేషాభివృద్ధి గాంచియున్నవి. కావున, ఆ భాగముల సరకుల నెంతవెలకెనను, హిందూదేశము కొని తీరవలసి యుండును. ఈ స్థితి కొనసాగునని, హిందూదేశము తన పరిశ్రమల సభివృద్ధి గావించుకొనుటకు గాని, అన్యదేశములనుండి సరకులను చౌకగ దెప్పించుకొనుటకు గాని వీలుండదు. హిందూదేశపు పరిశ్రమ లభివృద్ధి జేంది, హిందూదేశ ప్రైవేటర్యముతో తులతూగవలయుననిన, ఇందులకు వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యప్రవాసమే ముఖ్యసాధనము.

వాణిజ్య స్వాతంత్ర్యమును, స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును ఒకదానినుండి వేరొకదానిని విడిదీయుటకు వీలుండదు. ఒకదాని వెన్నంటి వేరొకటి చుచుండును. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మవసర మని, ప్రభుత్వాధికారులు గ్రహించియే మాంటాగూ విధానమును ప్రచురించిరి. కాని ఆ విధానముచే మాత్రమే హిందూదేశము ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమునం ద్వర్ధాసము బడయజాలదు. కాంగ్రెసు మహాసభ వారు ప్రజాశయములను వెలిబుచ్చిరి. స్వయంసిద్ధయ మాత్రము సమసరించుచో, భారత దేశీయుల కోర్కెల నీ తరుణమున సఫలము గావించుట న్యాయము. సంధిసభలో హిందూదేశపు ప్రతినిధిగ ప్రాచుర్య ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారే యుండురని తోచుచున్నది. హిందూదేశపు ప్రజాప్రతినిధులందుండుట యత్యవసరము. ఈవిషయము భారతీ

యు లింకను తమ అభిప్రాయములను స్ఫుటపరచుట లేదు. ఈ సందిగ్ధతరుణమునూరవిడచినచో, ప్రజాశయనాఫల్యము సమకూరుటదర్ల భముగావచ్చును. ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమున, పరాధీనత జెందిన జాతుల స్థితినిగూడ సమగ్రముగ నిర్ణయించిన గాని, అంతర్జాతీయ సంఘనిర్మాణము ప్రయోజనకారి గాజాలదు. సంగ్రామము లంతయు, స్వాతంత్ర్యము ప్రపంచమునందు పాడు కొని, ప్రపంచశాంతి శాశ్వతముగ నెలకొనవలయు ననిన, ఇండియా ఈజుట్టు మొదలగు దేశముల సమస్యను గూడ యీ సమయముననే సంతృప్తికరముగ పరిష్కరించుట యవసరము. ఈ పరిష్కారము సంగ్రామాశయములను సఫలము గావించుట కధికముగ తోడ్పడును. ఎంతవరకీ కార్యము నెరవేరునో భావిస్థితి వ్యక్తపరుచగలదు. అంతవరకును భారతీయులు తగినకడలిక జూపి, తమకంత ధ్వని వాగరిక ప్రపంచమునం దంతటను మారుమోగునటుల బ్రహ్మత్వింది, కృతకృత్యులగుట దర్శము.

క్రిమినులు కోర్టులు.

క్రిమినులు కోర్టులకు సంబంధించిన 1917 వ సంవత్సరపు నివేదికము చూచు జేరినది. నిలేజ మేజిస్ట్రిటులు విచారించెడి కేసులసంఖ్య తగ్గినది. గుంటూరులో మాత్ర మిట్టి కేసులసంఖ్య హెచ్చినది. గ్రామమేజిస్ట్రిటుల ధర్మములు వారికి బాగుగ దెలుపబడినందుచే నీఫలితము కలిగినదని గుంటూరుజిల్లా మేజిస్ట్రిటుగారు దెలుపుచున్నారు. కృష్ణాజిల్లాలోని ప్రజలు పెద్దకోర్టులకే న్యర్థ కేసులనుగూడ గొనిపోవుచున్నారని తెలుపబడినది. తగిన యధికారముగల పంచాయతీ కోర్టులు నెలకొల్పబడినగాని, గ్రామ కోర్టులపై ప్రజల విశ్వాసము ప్రబలజాలదు. పోలీసు కేసులను విచారించుటకు వారములో కొన్ని దినములను ప్రత్యేకముగ నేర్పాటు జేయవలయునని, కృష్ణాజిల్లా మేజిస్ట్రిటువారు ఫబ్ మేజిస్ట్రిటుల కుత్తరువుల నంకగ, కేసులు త్వరలో విచారించబడుచున్నటుల దెలియుచున్నది. కేసులను విచారించుటలో నెక్కుడాలస్యము బల్లారి, చిత్తూరు, మధుర, తిరుచనాపల్లిలో గలిగినది. చెసిడెన్సి మేజిస్ట్రిటు కోర్టునందు కేసుల సంఖ్య 1916 సంవత్సరమున కన్న దగ్గినది. ప్రజలు బుద్ధ ప్రయాణపు విధులను బాగుగ గ్రహించుచున్నటుల పోలీసు కమిషనరుగారు దెలుపుచున్నారు. ప్రభుత్వము రు, నిర్దోషులని విడచిపెట్టబడిన 62 మందిపై అప్పీలుజేసిరి. 1916 వ సంవత్సరమున ఇట్టివారి సంఖ్య 59 మాత్ర ముండెను. నిర్దోషులని విడిచిపెట్టబడిన వారిపై అప్పీలుజేయు పద్ధతి సమంజసముగ గనబ్బును. దీనిని న్యాయశాసనమునుండి తొలగించిన మేలుగనుండును. జ్యూరీ పద్ధతి శూన్య దాదాపుగ జడ్జి లందరును అనుకూలాభిప్రాయముల నొసంగిరి. కాని, ఉత్తరాప్రదేశు జడ్జిగారు మాత్రము స్తీడరులు జ్యూరులయెనుట విశేషకాలము వాదించెదరని, విచారించుట వింతగనున్నది. మధుర జడ్జిగారు కాలరెడ్డిగారి పద్ధతిని నిరసించుచున్నారు. మిగిలిన వారెల్లరును జ్యూరుల వివేచనాశక్తిని ప్రశంసించిరి. క్రిమినులు ప్రాసీజరు కోర్టు 203 కేసులక్రింద కేసు లభకముగ కొట్టివేయబడు చున్నందులకు ప్రభుత్వమువారు సంతోషించు చున్నారు. కాని, యీ యధికారమును సలుమేజిస్ట్రిటులు చక్కగ వినియోగించెదరని యూహించుట కష్టము. కోయంబత్తూరులో నీ సందర్భమున తగిన విచక్షణ

గావించబడుట లేదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు చెబుచున్నారు. ఇందుచే ప్రజలకష్టములు హెచ్చుట నిశ్చయము. శేనులసంఖ్యను తగ్గించుటకు, 250 శేనుల క్రింద ఫిర్యాదకి కంపెనీ శేనుల నియమబద్ధత చక్కగ నుపయోగించబడుట లేదని, ప్రభుత్వమువారు, సూచించుచున్నారు. నేరపులపై కొలదికాలపు శిక్షను విధించు పద్ధతిని సబుమేజిస్ట్రేటులు కూడలేదని, ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. కాని, కఠినశిక్షలు విధించుటచే లాభము గలుగునను నూహ యీ కాలమునందంగీకరింపబడుటలేదు. శిక్షలు నేరపులను సరియగు మార్గమునకు దెచ్చుట కుపయోగపడవలయును గాని, వారి మౌద్యములను కఠినపరుప గూడదు. దీర్ఘశిక్షలచే నెక్కుడులాభము కలుగునని ఆధునికులు తలచుటలేదు. దొంగతనముక్రింద కేసులాభకర్యము జూపుచున్నవి. ఇందు కార్మికస్థితి కారణముగావచ్చును. ప్రభుత్వ నేరపులగు యువకులను జయింప కంపకుంక, రిఫార్మటోరికి బంపు పద్ధతి యభివృద్ధి గాంచుట సంతుష్టికరము.

సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి మార్పు

కలకత్తా కాంగ్రెసులో ఆగస్టు ప్రకటనమునకు పిమ్మట సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారు స్వకరిచాలనాతీత్యమును నుపయోగించుచు నిలువ యుట స్వసింది.

“ఈ తీర్మానము స్వకరిచాలనాతీత్యమునకు అంతరముగ నున్నది. దీనివలన నా బెంగాలీ స్నేహితులకు కొంచెము ఆశాభంగము కలుగవచ్చును. వారింతకన్నను ముందుకు వెడల నిశ్చయించిరి. కాంగ్రెసు తీర్మానమువరకు వెడలినను చాలును. అందరు గలసి శక్తివంచనలేక, దేశపు కోర్కెలను నివేదించవలసి యున్నది. ఈ దినమున మనస్థితి నొక్కమారు పరికించుకొనవలయును. అందరును ఐకమత్యముతో ప్రవర్తించు నెడల, విజయము గాంచవచ్చును. ఒకరినుండి వేరొకరు చీలినయెడల, అభోగతిపాలు గావలసివచ్చును.”

వై. జె. బెనర్జీ హితవాక్యముల నీ సమయమున బెనర్జీగారిగంగపాల్వేసికో తెలియును.

స్వీకృత్యము

బొంబాయి మ్యూసిసికులు కాన్పరేషనులో స్త్రీలు సభ్యులగుటకు గల ప్రతిబంధకములన్నిటి దీనివైచుట యవసరమని, గౌరవనీయులగు పి. ఏ. దేశాయి గారు బొంబాయి శాసన నిర్మాణసభలో తీర్మానముపాదించిరి. ఆ తీర్మానముపై తీవ్రముగ చర్చ జరిగి, తుదకది అంగీకరింపబడినదని తెలుపుట కెంతయు సంతోషించుచున్నారము. దేశమునందంతటను స్వాతంత్ర్యాభిలాష పెచ్చుపెరుగుచున్నపుడు, స్త్రీల విషయములో మాత్రము దానిని నిరోధించుటకు నాధ్యుడడు.

అంధ మ్యూనిసిపాలిటీలు

కాకినాడ, రాజమండ్రి, పెద్దాపురము పురపాలక సంఘముల 1917-18 సంవత్సరపు కార్యనివేదికములు మా కార్యాలయము జేరినవి. కాకినాడ మ్యూనిసిపల సంఘము కార్య నిర్వాహమున మిగుల సామర్థ్యముగ జూపుచున్నదని ప్రభుత్వమువారు నడివియండిరి. వీరితో మేము ఏకీభవించ గలిగినందులకు సంతసపడుచున్నది. ఈవత్సరమున నీసంఘమువారు 38 సంభ గావించిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ నియమితసభ్యులసంఖ్య లేదను కారణమున నాపివేయబడకుండుట సంతుష్టికరము. పన్నుల గ నూలు మిగుల తృప్తికరముగ నున్నది. పిమ్మట మంధిస్థితియగుచున్నది. కాని సగరారోగ్య మనేక సభ్యుల ఆభివృద్ధి జెందవలసియున్నది. ఇంకను యెక్కుడుగ

కాలములకు నిర్మించుట తగ్గవలయునని గావించుచున్నది. కాని బెజవాడ, విజాపూర్లు మున్నగు ప్రదేశములలో పేగు వ్యాధి తీవ్రముగ నున్నది. ఆరి యానగరమున సోమారులకై పురపాలకసంఘమువారు గావించిన ప్రయత్నములు నిలవకంతయు అందు ఆమోదవాచకముగ నున్నది. ఇతరులకు వైద్యశాలలు గలవు. ఇచ్చటికి వచ్చు నోరులసంఖ్య గతవత్సరముకంటె హెచ్చినది. వైద్యశాలలోనుండి నిశ్శిక్షణీకొను వారిసంఖ్య కృత్రిమముగ నుండుటచే, ప్రస్తుతమున్న వైద్యశాలను వృద్ధిపరుచుట అవసరమగుచున్నది. నీటిసప్త యంత్రము వలె ఆసుపత్రియగుగ నేయున్నది. విద్యావిషయమున గూడ ఈనగర చుట్టకృత్రిమ నూచించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి సంగీత విభాగము మునుపకు రెండు పాఠశాలలు నూరుకుగ నిర్మించబడినవి. వీరితోగలసి ప్రస్తుత ముగరమున 18 పాఠశాలలు గలవు ఇందులో 3 పాఠశాలకాలము గూడ ముండుట సంతోషకరము.

రాజమండ్రి పురపాలక సంఘమువారు కార్యవివరములను సంవత్సరములకు ప్రకటించు సలహాకాతము. ముఖ్యముగ ఆసంఘమువారి ఆర్థికస్థితి మిగుల విశుద్ధముగా నుండుటచే తృప్తిచితుల సంతోషించుచున్నది. మా నిర్వహణాధికారులు, వీరిని తొలగించుటకు సంఘాధ్యక్షులు చాల ప్రయత్నముల నుపయోగించుచు నాడేపేటలోను, దన వాయిగుంటపేటలోను గృహనిర్మాణమునకు ప్రయత్నములను విక్రయించుటవలన నీకారంత కొంతకంత తగ్గినది. వైద్య పిమ్మట మంధిస్థితియందే యున్నది. ఇతర ప్రదేశములు మాత్రము దుష్టిస్థితియందుండి మరచుకును నోరుచున్నది. పురపాలకసభ్యులు హిసముగ నున్నది. బాపేట్ల మార్కెట్టు పండుగమున రేక, స్వచ్ఛానులను మూలముగ ను భయము కలుగుచున్నది. కలరా యిచ్చుట వ్యాపించుచున్నది. అడిలు రిపోర్టులు తృప్తికరముగ లేరని విషయము విచారణకముగ నున్నది.

పెద్దాపురము మ్యూనిసిపాలిటీ యింకను ప్రారంభదశయందున్నది. 1918 సంవత్సరము, జనవరి నరకును ఈసంఘ సభ్యులెల్లము ప్రభుత్వమువారులే యుండిరి. పిమ్మట 12 గుం సభ్యులలో 4 గుం ప్రజాసమితులుగ నుండవచ్చుట ప్రభుత్వమువారు వలించిరి. సంఘాధ్యక్షులు కూడ అనధికారమున, ప్రభుత్వమువారుచే నియోజింపబడినవారే! పన్నుల కనూన తృప్తికరముగ లేదు. పిమ్మట మొత్తముగా బాగుగ నున్నదయే చెప్పవచ్చును. కాని అనేక సమస్యలు మరచుకు నేమనవలసి యున్నది. తగిన ముక్తికాలునల పద్ధతి ఆర్థికసభ్యులగు నున్నది. ఈ ప్రదేశమున తగిన నీటిసప్త లేక నాకువపులు, మున్నగు వ్యాధులకు కారణభూత మగుచున్నది. ఈ లోపములను తొలగించుటకే పెద్దాపురము మ్యూనిసిపాలిటీ గా నిర్మితమైనది. కలరా యిచ్చుట కొంచెముగా వ్యాపించినది. డి.కాల కాళి కార్యనిర్వహణము తృప్తి గొలుపుట లేదు. ఇతర విషయములలో నీ సంఘమువారు కార్యకారముల తృప్తి నొచ్చేరని తెలుపుటకు సంతసపడుచున్నది.

బొంబాయి శాసనసభ

పత్రికలకు భరణము

బొంబాయి కొంతకమువారి “జగద్వృత్తి” అను పత్రికకు మాత్రమే భరణము చేయుచున్నాము. మరేవారి చేయుటలేదు. ఈ పత్రిక కొంతకమువారి అభిప్రాయములను గూర్చి సమాచార ప్రాతికల ప్రాయముండుటచే దీనికిభరణము చేయబడుచున్నదని గా. భూక్తిగారికి కొంతకమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ముందుసంతోషము ఆర్థికపక్షియం చేర్చుట చేయవలసియున్నదని.

ప్రభుత్వ కార్యదర్శి ఇంతవరకు స్థిరముగ భారతీయులెల్లము బొంబాయి కొంతకమువారు కార్యదర్శులుగను సహాయ కార్యదర్శులుగను నియమింపబడలే దని కొంతకమువారు తెలిపిరి.

మరేవిద్య తెలుపు పాఠశాలలు:—బొంబాయి రాష్ట్రమున కై ప్రవులు గానివారికి నిర్మించుటకు మరేవిద్య తెలుపు మరేతంతువారు సహాయములు బడయుచున్న పాఠశాలల వివరములను గా. భూమిపాదకు మామేమ భాగదగ రడగి. 1 క ౧౯౯౨ 21 ప్రస్తుత పాఠశాలలు 13 మాధ్యమిక పాఠశాలలు 171 ప్రాథమిక పాఠశాలలు మాత్రము కలదని కొంతకమువారు తెలిపిరి.

స్థానిక వార్తలు

వరదవలని ప్రాణహానిము:—పైలాపూర్ వార్త
పుల్లము ముత్తరవైష్ణవరాయగ నివోనాగ్గము గిండికి బండిపైబైలు చేరి ఆవయాచేటిని బాలుముడ ఆకస్మికముగా నీటి నదిమ కరదవచ్చి బండిని పడత్రోసి ప్రయాణికులను కొట్టుకొని పోయెను. రెండుదినములు వెదకగా వారకములు దొరకెను. దగ్గరవారు నెడి కారణముచేత పాపమా బాలురు తమబండి నేటిమాధ్యమున గొనిపోయిరి.

ఇల్లుకూలులు:—మున్నరాతి తిరువల్లి క్షే.జి.లో వృషాకమునలన చాలకొంపలు కూలిరి. కొన్ని మరణములు కూడ కలిగిరి. గాజా మామరూరాలాగ నీధిలో ఒక యిల్లు కూలి అందుకాపురమున్న బ్రాహ్మణ కుటుంబమువారు ముప్పుకు బు క్రిందపడి పోలినునారువచ్చి పడినభాగముల నెత్తివెతుకగా ఇరువురు చచ్చిపడి యుండిరి; ఒక బ్రాహ్మణుని స్థితిలో తేలియుబడినది. నీటి నలుకడవలన గోడలు పాగి యింట్లు కూలిరి. లాత్కాలికపు మురుగు నాలువలు ప్రవృద్ధినకు పిమ్మట నీరుకడు పొర్లిపారుచున్నది.

నీటిని జ్యూడిషులు తెచ్చు:—మిషనుమును వినిఫోర్స్ కులలో ఆలోచించి, యీ తెచ్చుట ఈ క్రిందిభయముగ మార్పుమొందునని నిశ్చయించిరి.

- (1) నీటిని ప్రాసేషనకోడ్లు, లిమిటేషను ఆక్ట 3 గంటలు-మాసములు 120.
 - (2) ట్రాన్సుఫర్ ఆఫ్ ప్రావేర్ ఆక్ట, నిషిక్లిమిరీఫ్ర ఆక్ట 3 గంటలు-మాసములు 90.
 - (3) స్టాంపుఆక్ట, పోస్టల్ ఆక్ట, నూటునాల్కాయేషను ఆక్ట 3 గంటలు-మాసములు 120.
- ఈ సరిక్ నిర్వాహక ముక్క భానమును పరీక్షించునదిగ నుండవలెనని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశము. ఆక్టివైటీమను జనరలు, ఆక్టివలు బ్రస్టీ ఆక్టివలుగాని మేనేజరు, మెన్షన్ గు. ఉద్యోగములకు నీటిని జ్యూడిషులు తెచ్చు పరీక్ష ఆనసరపరీక్ష నుండరాదని ప్రభుత్వమువారు శాసించిరి. జ్యూడిషిస్త్రీలు ఉద్యోగముల కి పరీక్ష నును త్రిపురగుట ఆనసరమునకు.

శాసనసభ్య నియోజనము:—పోలనరము జమీందారు గా. కె. ఆర్. సి. కృష్ణరావు పంతులు, బి. ఏ. గారి మరణమువలన చెన్నరాష్ట్ర శాసనసభలో ఖాళీపడిన యుత్తరమండల భూస్వాముల ప్రతినిధి సభ్యు నెక్కుకొనుట క్రింది యేర్పాటులను సభాసీతులైన గవర్నరుగారు గావించిల్లు. పోస్టలెంట్ జార్జి గెల్బెర్టున పరీక్షింపబడినది —
(1) నియోజక పరీక్షేయలోని సంతకముచేసేనడి యుద్ద్యోగుల కార్యాలయములలో 1918-వ సంవత్సరము డి సెం బరు 5-న లే ది గు రు వార ము ను ధ్యాన్ వా యు 12 గంటలు మొదలు సానుకాలము 4 గంటలవరకు నామ నేమను కాకతిములపై సంతకములు చేయవలెను. (2) గుంటూరు కలెక్టరు కచేరీలో డిసెంబరు 19-న లే ది గురువారము ఆసరాన్నాము 2 గంటలు మొదలు 4 గంటలలోపల నామనేమన్ కాకతిములు పరిశీలింపవలెను. (3) ఆయాజిల్లాలలోని సంతకములు చేసేనడి యుద్ద్యోగుల కార్యాలయములలో 1919 వసం. జనవరి 9-న లే ది గురువారము నుధ్యాన్నాము 12 గంటలు మొదలు 4 గంటలలోపల వోల్టు గంధము గావించబడును. వోటింగు కాకతిములలో సంతకములు చేయవలెను. (4) గుంటూరు కలెక్టరు కచేరీలో జనవరి 18-న లే ది శనివారము నుధ్యాన్నాము 12 గంటల వోల్టు లెక్కింపవలెను.

ఇండియన్ బ్యాంక్.

ఆక్టోబరు నెల జమాఖర్చు.

ఆస్తి:—

నిలుకవేసిక డబ్బు	రు	4772136-8-6
బ్యాంకి కట్టడములు		126693-14-7
సామగ్రి		1406-1-4
వసూలుచే గెవలసిన బిల్లులు		33096-6-1
చిల్లర బాడతులు		88101-11-6
బ్యాంకులోను చేతిలోను నిలువయున్న భరణము		591724-13-3
మొత్తము.		55,75,845-2-8

ఆద్య:—

చెల్లించినవిసూలభరణము	రు.	10,00,000-0-0
జి.జి.ఫండ్		300052-1-10
డిపోజిట్టులు		479932-2-9
ఆస్తిలో చూపిన బిల్లులు		33096-6-1
చిల్లర బాడతు		162764-7-7
మొత్తము.		55,75,845-2-8

వేణుసెనగలు.

[అ. నారాయణరావు గారు, వాషింగ్టన్ విశ్వవిద్యాలయము.]

ప్రస్తుతము నాచార్యులను కొనుటకు శక్తిలేని దీనియందు కనికరము కలిగి పరమాత్మ వేణుసెనగలను నున పొందూడేశములో ప్రతిపత్తేయమున్నది. వేణుసెనగ చీరల పాలిటి నెన్నిధి. కల్పితపు. తీరగ్రాహి. ఇట్టి సంజీవయొక్క మహాపరాకాశమును మనదేశములు గ్రహింపలేదున్నాడు.

మార్చి నెల 21-వ తేది ఆంధ్రవాంఛితకళా "వ్యవసాయము" నుండి వేణుసెనగ అనంత వ్యాపకమును తీసి ప్రకటన ముద్రపెట్టారు. దీనిని చదివి సంబంధించుటకు నులు దుఃఖించితిమి. ఈ వ్యాసము రచించినవారు వేణుసెనగనా, వేణుసెనగ పిండి, వేణుసెనగ కొట్టుకొక్క ప్రయోజనముతో గూడ మానవుల కీ వేణుసెనగపప్పులో గల అమూల్యమైన ఆహారపు విలువనుగూర్చి చెప్పియుండెనుడలె ప్రాణమైన ప్రయోజనమును గలగ జేసియుండును.

ఇటీవల మనయాంధ్రప్రదేశ్ లలో ముద్రితమునున్న ప్రకటనల దెక్కించి చూడగా ఒక ప్రతికరముగా చెప్పబడి యున్న ప్రకటనల కనిపించెను. వీరిలో 95 మందిలకు సంబంధించినవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ లయొక్క పరిశ్రమకు సంబంధించినది "మనకొకటి కనుపడినది. ఈ మందిలలో చెవుడువకు, దయ్యములకు, సంతానమువకు పరమహంకారీయలు, కైలాసపర్వతమున శ్రీ శివుని అనుగ్రహించబడిన సంజీవగుళికలు ఉన్నవి. వీనినెల్ల మన ఆంధ్రులయెడగల కార్యకర్తలముతో వాని యజమానులు ప్రజలకు లభింపజేయచున్నారు. నేను విడదీసి యీ ప్రకటనల విషయమై చర్చించినయెడల మన పత్రికాధిపతులందఱు నుండినాడు. కాని, కలకత్తావారు ప్రకటన చేయు మంత్రపుత్రులు, ఉంగరములు, కేసలము పట్టములు దొరికి. ఇట్టి పచ్చిపదార్థములను మన ఆంధ్రులు పొందెనుచున్నారు. ఎందుకలన? ఎదియో ఆశ్చర్యం, భయభయం. రోగముయొక్క భయంకరమైన వ్యవస్థను చదివి భయపడినవారు అందు. వీరిలో శ్రీలక్ష్మి వీరిలకు పుట్టుదురని చెప్పి తాముచేత కాదు గడ్డిపంట నమ్మినను కొనెదను. రోగము చెప్పుకొనిన ఆంధ్రుల పొందు భయముతో పాతక భాగము కారిన నియమముల నాల్గొనించు సమయమున బొందినవో మన దేశమునందెన్ని వ్యాధులు, అకాలమరణములు సంభవించవు ఇంత కారక దౌర్బల్యము, వనోదౌర్బల్యము, సంతాన దౌర్బల్యము లుండును.

బుద్ధిపూర్వకముగా చెప్పుకొనవలె వ్యాధులకు దాని నెట్లక వెంటనే తగిన వైద్యులయొద్దకు బోయి చికిత్స చేయించుకొనవలసి యున్నది. ఈ వ్యాధులకు గూర్చి నేను చచ్చి చేయదలచుకొనెదను. అజ్ఞానము చేతి, దాండ్యముకలన, ఆహారనియమాలంఘనములన గలుగు వ్యాధుల విషయమై యొకమాట చెప్పదలచినాను. మన యజ్ఞీకులు, మన తలవొప్పులు, మన నడకలు, మన ఆతిమాత్రములు, మన నీత్ర విచారములు, మన జీవనవిచారములు, మన విశ్వాసములు, ఆహారాలభములనకే కలుగుచున్నవి నమ్మును.

జీవగ్రాహమున గావలసిన పదార్థములలో ముఖ్యమైనది పోటీక. పోటీకా పనును జీవపదార్థములలో గల కణుపులలో పోటీక అమోఘమైతి. పోటీక అనగా కార్బన్, హైడ్రోజన్, నైట్రోజన్, ఆక్సిజన్, కొద్దిగ గంధము, ఫాస్ఫరస్ గల పదార్థములు. వీరిలో నైట్రోజన్ ఒక పదార్థమైతి. ఈ నైట్రోజన్ మాంసము, చేపలు, గుడ్డు, పప్పులు, గింజినలులు వీనిలో విశేషముగ గలదు. జీవ్యములలో ఒక పదార్థము పోటీక గల పదార్థములు పుచ్చుకొనెయెడల, నష్టమేవని మారు పుష్పించుతేమా. ఏమి నష్టము కావలయును? వ్యాధుల పాలై చని పోవుటయే నష్టము.

మన దేశమునందలి ఆహారనియమమున విచారించిన కడుపు తరుగుకొని పోవును. మనకల గంజిత్రాగి యెందర కాలక్షేపము చేయుచున్నారో మనము చూచుటలేదా? ఇట్టి యాహారముతో ప్రాణ మెట్లు నిలుచును? రోగములు రాక యే మగును? బుద్ధిశాల సంభవించక యే మగును?

మనోబలము పూర్వకర్య ననుసరించి యేర్పడుచున్నది. ఈ కర్మకర్తలవారు మటుండే మనోబలమునకును శరీరబలమునకును గల సంబంధము చూడుడు. ఇరువదిలంకలములు చేసిన మనస్సుకు కేవలము పినుగయై, మాయలకు అనవ్యక్తమై మనోవికాసముగూడ గోల్పొవుచున్నాడు. మనస్సు శరీరమును శరీరము మనస్సును ఆశ్రయించుకొని యున్నది. శరీరవృద్ధితో మనోబలము కృద్ధియగుచున్నది. శరీరక్షేణముతో మనోబలము తీరించుచున్నది. శరీరవృద్ధి బలము, ఆహారము వాగ్ధయించి యున్నది. మన దేశములు ఆహారలోపములన క్రమముగా బుద్ధిహీనులగుచున్నాడు. క్షమియింపుడు. నడియిన ఆహారన శయలేక పోవుటయే బుద్ధిహీనతయొక్క లక్షణము. తప్పుడు ఆహారన చేయుటయే బుద్ధిహీనతయొక్క లక్షణము.

మనదేశము విచారణచేయవలసిన విషయములలో ఆహారమును ముఖ్యమైనది నుడియొకటి లేదు. ఆహారనియ

మనున గూర్చి విశేష మెవరో జరుగవలసి యున్నది. ప్రతి దేశములయందును దీని విషయమై పాఠము చెప్పవలసి యున్నది. దేశభాషాభివృద్ధికు లండను దీనినిగూర్చి యుపదేశము చేయవలసియున్నది. దేశభాషలలో గంధములు రచించుటకు దొంగిలించువారు తొడ్డుదేశలని యున్నది. ఈ భారము ప్రజలమీదనే కాదు విశేషముగ రాజ్యాంగము మీదగలదు. ప్రజలకు ఈ త్రవ మాన్యులు తెలియజేప్పవలసిన భాధ్యత రాష్ట్రమునై బహుచున్నది.

సన్యాసివాని వెండ్రేకి జూబుదగ్గరనుండియు ఆగవేయన ఆంధ్రులు ఉద్యోగములకై తొట్టుకొనటకంటె జేశహితై కవియ పరిశ్రమ చేయవలసియున్నాడు. ఒక్క ఆహారము విషయమున జరుగవలసిన ప్రచారము దలచుకొనెయెడల మనము చేయుచున్న పాపములము నెల్లడియగును. ఈ ఆహార సమస్య మన పరిశ్రమకు మన జేశపు సూచియొక్క సంబంధించి యున్నది. ఎవనికష్టమునకును మూడూడు, దివాక బహద్రులు, గొప్పచేయోవ్యాధిగ్రస్తులు ముఖ్యసాగుచున్నారో, ఎవనిదారిద్ర్యము తమ భాగ్యమును తుపకించుచున్నారో, ఎవకు పరులమేలునకై తినిమేలును చూచుచున్నారో అట్టి కార్యములకి శరీరవృద్ధితో ప్రవృత్తి త్రిభయపానకి ముఖము లేదు. భాగ్యములేదు. కుధములేదు. కడుపులందె అన్నములేదు. మన దేశమున జరుగవలసిన పని ఆహారము. ఆహారము. కార్యముని ఆర్థికశక్తిని మార్పలయును. మార్పలయును. లేదా అందఱు క్రుంకెదరు.

వేణుసెనగలనుండి ఆహారముమీదకు ఆహారమునుండి కూలివారకు దుమికినందునకు తుమింపుడు. ఆహారనియమము పాటించువానికి వైద్యులతోడను, మందులతోడను అంతపని యుండదు. శరీరమునకు గావలసిన వస్తువులలో నేని కొంత పడినను వ్యాధిములమున మోచుచుండును. దౌవధము కేవలము స్పృహంతి. ఆహారనియమాలంఘనమే ఆరోగ్యనియమాలంఘనము. ఆరోగ్యనియమాలంఘనమే వ్యాధి వ్యాధి నుండి తప్పించుకొన దలచినవో మందులు కాదు. సరియైన ఆహారమును సేవింపుడు.

మన ఆహారమునందు ప్రాటీన్ యొక్క పాలు తగ్గియున్నది. నామమాత్రము, సెనగపప్పు, పెసరపప్పు, కందిపప్పు, అలచందపప్పు, అనుపపప్పు, చిక్కుడుగింజను, జీడిపప్పు, కిన్నెరపప్పు, అజరొటుపప్పు, వేణుసెనగపప్పు, వేయించిన బటానీలు ఇవన్నియు మాంసములతోగ మాంసములు. వాదమునప్పు సైన్యపప్పు, ఇటు రొటుపప్పు సైన్యములు. వీనికన్న జీడిపప్పు వపుక. కాట్టి కన్నులు వేణుసెనగపప్పు కాటుకవుక. కొన్ని పప్పులు ప్రియ వాగునక అని అధికమైన బలము నిచ్చు నంతలగుట తప్పు. కావలసిన దానికి కొద్దిపాటున్నది ప్రియము. అధికముగన్నది చచ్చు. ఈ కొద్దిపాటు యునకి పాదుకవల ఎరుదతి కలన సంతుల్యభావములన ఎర్పడుచున్నది. వేణుసెనగపప్పును మనదేశములు విశేషముగా వాడెందున చచ్చుకా నున్నను శరీరగల పప్పులకన్న ను సత్తవపదార్థము కలిగియున్నది.

వేణుసెనగపప్పు వైద్యభారమును మేక దుర్భిప్రాయములగు. 60 శతకారు. అమెరికాదేశములో ఎక్కడ వాచినను వేణుసెనగపప్పుతో చేసిన తివద్యములే. వీరులలో వేణుసెనగపప్పు గాటక కాలలలో వేణుసెనగపప్పు. విద్యాలయములలో వేణుసెనగపప్పు. భోజనశాలలలో వేణుసెనగపప్పు. దుకాణములలో వేణుసెనగపప్పుమికాయి. ఓడలలో వేణుసెనగపప్పు. వీరలు వేణుసెనగపప్పు, భాగ్యగుంతులు వేణుసెనగపప్పు, పామలలు పండితులు శ్రీలు పురుషులు అందఱు వేణుసెనగపప్పు తినెదరు.

వేణుసెనగపప్పును బెల్లమునకము పట్టి ఉండలకలె అచ్చులకలె చేయెదరు. వేయించి పొట్టుపిసి ఉప్పునల్లి అమ్ముదురు. ఇంకల వేణుసెనగపప్పు వైన పంపదారవులే. మన దేశములో మగులలో గాక పాయసను చేరులతోడనే జీడిపప్పు నకు పాతముపట్టికట్టు ఎందుకు చూకము పట్టునాడ? బూంది లన్ను చేసిగ్గులు గుండ్రని చిన్న సయిజు పప్పుతో ఎందుకు లడ్డుచేయనాడను? ఎందునకు వేయించి పొట్టుపిసి కొద్దిగా కారుకు ఉప్పునల్లి విక్రయింపనాడను? ఎందునకు వాట్లాలో వీనిని కలుపనాడను?

వేణుసెనగపప్పు నీరధముక మికాయిలు మాత్రమే కాదు, కాయగుంతులతో కలిపి వేయించెదరు. వీర కాదు, పొట్టుకాయ, తోటకూర, బచ్చలకూర వీరితో మనదేశములు సెనగపప్పు లేదా సెనగపప్పు కలుపుదురు. ఇది మంచిపద్ధతి. సెనగపప్పు కొనలేనివారు నంకాయ, బెండకాయ, పొగ కాయ, పొట్టుకాయలతోడను ఆకుకూరలతోడను వేణుసెనగపప్పును చేర్చెయెడల శ్రేష్ఠమైన ఆహారముగును. కూర బహువిధకముగను, ప్రతీకరముగను నుండును. వేణుసెనగపప్పును కాటుక కలె పొడిచేసి చారులో కలుపవచ్చును. రొట్టెలనువారు వేణుసెనగపిండితో కొద్దిగ నీరుకలిపి రోజుజేసి రొట్టెలరాచి పుచ్చుకొనవచ్చును. వేణుసెనగపప్పులో 18 గ్రాముల యెత్తునకు 470 గ్రాముల ప్రాటీను లభించుచున్నది. ఎంత అమూల్యమైన ఆహారమో చూడుడు.

మనదేశములో కుష్టిచేయవారు తమకు వీరలుగ నుండుట సంభవించుచున్నది. కనుకల చేయుటకు పూర్వము పచ్చిసెనగలకన్న పచ్చి కొబ్బరిముక్కలు వేయించిన వేణు

సెనగపప్పు పుచ్చుకొనుటవలన మంచిపుష్టియేర్పడును. ధాతు పుష్టి లేనివారు లేహములకొత్తై భనమును కృషిమును చేయుట కన్న ప్రతిదినము కొద్దిగ బటానీలు వేణుసెనగపప్పు కొబ్బరి బిళ్లలు పుచ్చుకొనినయెడల ఎక్కుగ లగుదురు.

ఈ వేణుసెనగపప్పును తగ్గత క్షిలవారు మాత్రమే పుచ్చుకొనవలయును గాని రోగులు, అతివ్యయిత బాదవను వారు పుచ్చుకొనుటకు వీలులేదు. అతిమూర్తి మున్నవారు ముఖ్యముగా వేణుసెనగపప్పు పుచ్చుకొనినవో మతికొంత కాలము బ్రతుకలరు.

వివరము.

ఇంగ్లాండు.

ఇంగ్లాండు వేణు దేశములంగు పెద్ద పట్టణములలో అక్టోబరు నెల కడపటివారమున 4482 మందియు నవంబరు నెల మొదటివారమున 7417 మను వివరములను చనిపోయిరి. లండనునగరమున మొదటివారమున 4168 గురుకు లెండవారమున 227 గురుకు చనిపోయిరి.

కలకత్తా.

కలకత్తాలో వివరము మోచుచున్నది. ఈ నెల 1 వ తేదీన నగరమున 54 గురుకు 2 వ తేదీన 50 మందియు 8 వ తేదీన 57 మను 5 వ తేదీన 56 గురుకు మృత్యునొందిరి. కళికాలలును పాతకాలలును 15 దినములవరకును మూచుబడినవి.

లాహోరు.

లాహోరులో మరణములు తగ్గుచున్నవి. 5 వ తేదీన 95 గురుకు చనిపోయిరి. వారిలో 74 గురుకు జ్వరము కలనను 6 గురుకు వివరములనను చనిపోయిరి.

లక్నో.

5-వ తేదీన 264 గురుకు చనిపోయిరి. వివరములను 218 గురుకు చనిపోయిరి.

తాతా ఉప్పు ఇయమునందుము: ఈ సంఘమువారి 11-వ వార్షిక సమావేశము బొంబాయిలో సర్ వోర్యుతాతా గారి యాజమాన్యముక్రింద లలిగిరి. ఎక్కువలాభముల నన్ను ఈ సంఘము వారి వల న వ నూ లు చే య గూ డ డు. ఈ సంఘమువారు చాల తక్కువ ధరలకు విక్రయించి రని నైర్దేశకగారిరి. ఆ విషయమున వోర్యుతాతాగారి ప్రాసితి మన తాతాగారు నడిగిరి. తీర్మాన ముగిసెంపబడెను. (ప్రథమ వార్షికము రు 48-0. ఆర్థిక వార్షికము రు 9 లు 5 పప్పు వార్షికము రు 80 లు లాభము వచ్చినదని తెలుపబడెను. మూలధనము రు 8,52,12,500 ల నుండి రు 10,52,12,600 లకు మోచ్చింపబడెనని తెలుపబడెను.

మదరాసు అందు సదరక్షమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు కాబడినది.)

నో టీ సు. (1962)

1918 సం॥ నవంబరు 19 వ తేది మంగళ వారమునా నుదయము 9 గంటలకు ఆర్కోగము: ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వే కంపెనీ ఇంజనీరింగు పర్కుసాపులయొద్ద ఆ ప్రాదేశమును దొరకు లేకు పెంలేకు నూను ముక్కలు 60 టన్నులు బహిరంగముగా వేలము వేయబడును. విక్రయ పరతు లీ క్రింద సూచించబడినవి.

- 1. లేకుముక్కలు 3 టన్నుల మోపుచొప్పు నను, బెన్ లేకు ముక్కలు 7 టన్నుల మోపు చొప్పునను కట్టబడును.
2. సామానుల కొనుటకు శిశ్చయించుకొనిన కడపటిపాటగాడు విక్రయము తన వక్ష మయిన వెంటనే విక్రయ మొత్తములో నొల్లవ వంతు మొత్తమును మొట్టమొదట చెల్లించవలయును. అటు పిమ్మట మిగత మూడువంతుల సొమ్మును చెల్లించి వారము దినములలోపుగ రైల్వే దొడ్డి లోనుండి ఆ సామానులను తీసికొని వెళ్లవల యును. అట్లు చేయనిచో మొదట డిపాజిట్టుచేసిన మొత్తము కంపెనీ కారాలో జమ కట్టబడును. తిరిగి యివ్వబడదు.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Germany

Text of the Allied Reply to German Armistice Proposals.

London, November 6. 12-20 P. M.

WASHINGTON.—The following is the text of the United States' reply to Germany.

Mr. Lansing has addressed the Swiss Minister in charge of German interests in the United States.

SIR,

I have the honour to request you to transmit the following communication to the German Government. In my note of 23rd Oct. 1918 I advised you that the President had transmitted his correspondence with the German authorities to the Governments with which the Government of the United States is associated aselligent with the suggestion that if those Governments were disposed to effect peace upon the terms and principles indicated, their military advisers and the military advisers of the United States should be asked to submit to the Government associated against Germany the terms of such an armistice as would fully protect the interest of the peoples involved and ensure to the associated governments the unrestricted power to safeguard and enforce details of the peace to which the German Government agreed, provided they deem such an armistice possible from a military point of view. The President is now in receipt of the memorandum of observations by the Allied Governments on this correspondence which is as follows.—The Allied Governments have carefully considered the correspondence which has passed between the President of the United States and the German Government, and, subject to the qualifications which follow, they declare their willingness to make peace with the Government of Germany on the terms of peace laid down in the President's address to the Congress of 8th January 1918 and the principles of settlement enunciated in his subsequent addresses. They must point out however that clause two relating to what is usually described as "freedom of the seas" is open to various interpretations some of which they could not accept. They must therefore reserve to themselves complete freedom on this subject when they enter the Peace Conference. Further in the conditions of peace laid down in his address to Congress of 8th January 1918 the President declared that invaded territories must be restored as well as evacuated and freed, and the Allied Governments feel that no doubt ought to be allowed to exist as to what this provision implies. By it they understand that compensation will be made by Germany for all damage done to the civilian population of the Allies and their property by the aggression of Germany by land, sea and air. I am instructed by the President to say that he is in agreement with the interpretation upon the fourth last paragraph of the memorandum above quoted. I am further instructed by the President to request you to notify the German Government that Marshal Foch has been authorised by the government of the United States and the Allied governments to receive properly accredited representatives of the German Government and to communicate to them the terms of an armistice.

Accept Sir the renewed assurances of my highest consideration.

German Peace Delegation.

London, November 6.—5 25 P. M.

AMSTERDAM.—A Berlin official message states that German delegation to conclude an armistice and take up peace negotiations has left Berlin for the Western front.

German Armistice Delegates.

Reach Allied Lines.

LONDON, November 6. 11-45 P. M.

It is stated in the Lobby of the House of Commons this evening that the German armistice delegation has reached the allied lines.

How the Deputation Should Proceed.

LONDON, November 7.—12 50 P. M.

A Wireless French official message contains the following announcement from Marshal Foch to the German High Command:—German plenipotentiaries wish to meet General Foch to ask for an armistice. They must advance to the French outposts via Chimay-Fourmies-La Capelle-Guise Road. Orders shall be given that they be received and conducted to the place of the interview.

Delegates Received on the 7th.

LONDON, November 7.

It is understood that Marshal Foch will receive German Armistice Delegates to-day. Little doubt is entertained in London that Germany will accept the terms, owing to the increasing gravity of her position militarily and internally. The pace of German retreat was greatly accelerated yesterday and became almost a rout.

Threat to German Communications.

The threat to enemy communications was accentuated by the capture of Vervins only eight miles from Hirson Railway Centre, also Omcourt ten miles from Mezieres and eight miles from Sedan. The average advance on the whole immense front yesterday was six miles. The German flank at Valenciennes was turned and also the flank west of the Meuse. Prince Rupprecht's seventy one divisions were forced to retreat northwards and will find it difficult to escape without being shouldered across the Dutch frontier.

The Names of the German Delegates.

LONDON, November 7.

The German Armistice Delegates are Generals Von Gruedell, Military Delegate to the Hague Peace Confer-

ence, Von Winterfeld, Ex-Military Attache in Paris and Admirals Maurer and Von Hintze and the Foreign Minister.

German Troops on Danube.

Retirement Through Hungary Refused.

London, November 6.

Reliable news shows that the Hungarians have refused to permit six German divisions under General Mackensen on the Danube to retire through Hungary. It is assumed that they will fall into our hands together with the German troops and army in Caucasia.

A General Strike in Hamburg.

LONDON, November 7.

COPEHAGEN.—A message from Berlin states that the Wolff Bureau announces that a general strike has broken out in Hamburg where outrages have occurred. There are similar happenings in Luebeck.

Germany Democratised.

Prince Von Buelow's Statement.

London, November 6.

AMSTERDAM.—Prince Von Buelow writing in the "North German Gazette" says:—Germany is at present sufficiently democratised and the abdication of the Kaiser would cause a tempest in which much else would be swept away.

Germany and Russia.

Rupture with Bolsheviks.

LONDON, November 6.

AMSTERDAM.—In consequence of the discovery in the Bolshevik diplomatic mail of pamphlets printed in German inciting German workers and soldiers to revolt, it is officially announced that Germany has demanded guarantees from Moscow that such propaganda shall cease and that the murder of Count Mirbach shall be adequately expiated. Meanwhile Germany has requested the withdrawal of the representatives of the Bolshevik government from Berlin. Germany has withdrawn German representatives from Moscow.

Disturbances at Kiel.

Crowds Commit Excesses.

LONDON, November 6.

AMSTERDAM.—German papers report serious disturbances at Kiel on November 3rd owing to naval men and civilians attempting to release imprisoned mutineers. The crowd committed excesses. The attempt was only abandoned after the military had fired, killing eight and wounding twenty-nine.

Further Details of Kiel Mutiny.

LONDON, November 6. 11-55 P. M.

With reference to the Kiel Mutiny the "Fremdenblatt" states that the Reichstag Socialist Leaders, Haase and Ledebour have been summoned to Kiel for the purpose of completing the Local Committee. Three companies of infantry which arrived at Kiel immediately joined the revolutionaries and a fourth company on arrival was disarmed. Hussars were then hurried up but when an hour out of Kiel, sailors armed with machineguns forced them back. The Soldiers' Council ordered officers to remain at their posts and obey instructions of the Council which controls food supplies. The Governor of Kiel Admiral Souchen has been temporarily arrested. He has granted all sailors' demands including abolishing of salute. Sailors declare that they will not return to ships until peace is signed. They state they have established guards armed with machineguns on all warships at Kiel and have thereby rendered approach of authorities impossible.

Mutiny at Kiel.

Warships Threatened to be Blown up.

LONDON, November 6. 9-35 P. M.

AMSTERDAM.—A Cologne telegram states that very serious mutiny broke out at Kiel to-day. The Battleships "Kaiser" and "Schleswig" hoisted the red flag after conflict between officers and sailors in which twenty officers including two captains were killed. Kiel garrison refused to go to the harbour. Crews of the Battleship secured complete mastery and threatened to blow up the vessels if they were attacked.

Unconditional end of War.

Demanded by Social Democrats.

LONDON, November 6.

AMSTERDAM.—A Berlin message says:—Leaders of the Social Democrats have demanded that Government shall secure the unconditional end of war otherwise they will leave the Government.

German Sailors Hoist the Red Flag.

LONDON, November 7.

COPEHAGEN.—A person who has just arrived from Germany states that sailors obtained possession of greater part of the Navy and have left Kiel Harbour flying the Red Flag which is also reported to be hoisted at Warnemuende.

Austria

Announcement in Paris.

LONDON, November 6.

PARIS.—Impressive scenes were witnessed in the Chamber when M. Clemenceau stated the terms of the Austrian Armistice. Loud and prolonged cheers greeted his announcement that the conditions were identical in spirit with those dictated to Turkey and Bulgaria. The aged Premier, in a voice broken with emotion, paid a great tribute to England's gigantic help in the victory which was dawning. "Look, he said, at the prodigies of valour the British have accomplished on the fields of battle in France and Flanders" (Loud Cheers). Amid renewed cheers the Premier paid a similar tribute to the Americans.

Terms Approved by British Press.

LONDON, November 6.

The papers unanimously approve of the Austrian Armistice terms as extinguishing the German illusion that Austria-Hungary will be a neutral buffer against the Allies and as opening a door to the ideas of national liberty in Eastern Europe. While the disposition of the fleet is considered an object lesson to Germany of the treatment she may expect, it is hoped that the German people will draw conclusions and not needlessly prolong bloodshed in view of the inevitable end.

Austrian Secret Archives.

LONDON, November 6.

ZURICH.—A message from Vienna states that the "Arbeiter Zeitung" makes the significant announcement that the greater part of the secret archives of the Austro-Hungarian Foreign Office have been destroyed.

Great Britain

Stamps with Mrs. Beasant's Kingy.

Lord Sydenham's Question in the House of Lords.

LONDON, November 4.

In the House of Lords Lord Sydenham asked:—Has Mrs. Beasant issued imitation postage stamp bearing effigy and the legend "Interned for God and Country" and are letters and papers on which this stamp has been placed for propaganda purposes allowed to be transmitted through the post in India?

Lord Islington replied that he had ascertained that some of these stamps on newspapers had reached Singapore. There was no evidence that the stamps had created harmful effect. It was for the Government of India to deal with the matter and he had telegraphically enquired from India on the subject.

Arab Flag Hoisted at Damascus.

Lord R. Cecil's Statement.

LONDON, November 1.

In the House of Commons Lord Robert Cecil stated that General Allenby was authorized on 1st October to allow the Arab flag to be hoisted at Damascus and this had presumably been done. The Military Governor of Damascus Ali Pasha Rida-El-Ridabi was responsible to General Allenby.

After war Problems

Demobilisation and Resettlement.

A Department Created.

LONDON, November 6.

The Press Bureau announced that Government has created a civil department of demobilisation and resettlement to deal with all questions of re-employment of sailors and soldiers and war-workers.

Death of a Great Army Chemist.

A Severe Loss.

LONDON, November 6. 9-30 P. M.

The Press Bureau announces that British and Allied armies have suffered severe loss by death from pneumonia of Colonel E. F. Harrison, Controller of Chemical Warfare Department, who was in sole charge of research in connection with gas defence and manufacture of respirators. His foresight provided complete antidote to every new gas employed against us. Colonel Harrison joined as a private in 1915.

Bombay's New Governor.

Received by the King.

LONDON, November 4.

Capt. George Lloyd was to-day received in audience by the King and kissed hands upon his appointment to be Governor of Bombay. His Majesty then invested him with the insignia of the Knight Grand-Commander of the Indian Empire. Sir George and Lady Lloyd subsequently had luncheon with Their Majesties.

German Property in China.

LONDON, November 4.

In the House of Commons replying to Colonel Yate, Lord Robert Cecil stated that orders vesting the property of Germans in the British concessions in Shanghai in the Custodian of Enemy property in China would have equal effect if issued after the signing of the armistice with Germany.

British Merchant Shipping.

Losses During the War.

LONDON, November 6.

In the House of Commons Dr. Macnamara stated that 8,946,000 tons of British merchant shipping had been lost during the war up to September 30th by enemy action and marine risks, of which a total of 5,443,000 tons had been replaced by new construction, purchase of ships abroad, and the utilisation of captured enemy ships.

The Influenza.

Mortality in England.

LONDON, November 6.

It is officially announced that deaths from influenza in the great towns in England and Wales were 1417 as compared with 4,482 for the preceding week. The respective totals for London for the past two weeks were 4,168 and 227.

Ships Sink Through Collision.

LONDON, November 6.—9-15 P. M.

The Admiralty states that a British patrol vessel was sunk on 4th November. One man is missing. A British Auxiliary was sunk on 5th November without casualties. Both were the result of collision.

Indian Army Award.**Retired Officer's Valuable Service.**

London, November 4.
A retired Indian Army officer Major N. B. Dunscombe is mentioned for valuable services during the war.

General Allenby Honoured.

London, November 6.
The King has conferred the Grand Cross of the Bath on General Allenby.

LONDON, November 7.
WELLINGTON, November 5th.—It is definitely understood that New Zealand will be represented at the Peace Conference. Ministers are momentarily expecting an urgent call.

Press Comments.

LONDON, November 7.
The "Times" dwells on the importance of President Wilson's memorandum and comments on its apparent exclusion of imposition of penal indemnity as an unusual concession to the defeated enemies. As regards Mr. Wilson's economic article the "Times" points out that its general scope recuts the suggestion that the British Dominions have been committed unheard by the Motherland.

Germany Cannot be Trusted.

LONDON, November 7.
The "Times" emphasises the significance of the despatch of the German Armistice Delegates but expresses surprise that there should be four emissaries some of whom are notorious diplomatic intriguers. It says the "Times", the German statement that they will prepare the way for peace negotiation, means that they contemplate such manoeuvres they are doomed to disappointment. Peace cannot be discussed until the armistice is signed. The very composition of the Delegation is a reminder that we are dealing with a Government which cannot be trusted.

America**United States General Election.
Results Doubtful.**

LONDON, November 6.
NEW YORK.—Election returns up to midnight of November 5th show that the Republicans have gained eight seats in the House of Representatives and three seats in the Senate. Both democratic and republican leaders at present claim majorities in both Houses. The New York Governorship is equally doubtful.

**Rumania Assured of Just Treatment.
By America.**

LONDON, November 7.
WASHINGTON.—The Secretary of State has sent a message to Rumania assuring her of the Government's sympathy with the Rumanian National aspirations both within and without the boundaries of Rumania and promises when time comes to exert influence to secure the just political and territorial rights of the Rumanian people.

Italy**Italian Officers in Pozen.**

London, November 6.
AMSTERDAM.—Italian officers have arrived at Pozen.

Italian Fleet Occupies Towns.

London, November 6.
ROME.—The Italian fleet has occupied Dulcigno and Antivari.

General**Sultan of Egypt.****General Allenby Received.**

ALLAHABAD, November 7.
The "Pioneer's" Cairo correspondent writes:—The Sultan held the usual reception at Raz-el-tin Palace on the first day of the feast of Courant Bairan. The day before the feast His Highness received in special audience Maharajah Sir Pertab Singh on whom he conferred the Grand Cordon of the order of the Nile and also asked him to convey a similar decoration to the Maharajah of Jodhpur on his return to India. On the same day the Sultan received General Allenby and expressed to him his great pleasure at the wonderful work done by the forces under his command.

China and Enemy Agents.**Allies Express Disappointment.**

LONDON, November 6.
PEKING.—The Allied legations have presented a note to China recapitulating many points in which China has not fulfilled her duties as an ally in connection with enemy agents, also expressing disappointment that China has wasted revenue on internal strife instead of developing her industrial resources.

LONDON, November 7.
MADRID.—The Spanish Cabinet has resigned.

Western Front**Enemy Retreat on Whole Front.**

London, November 6.—5.25 P. M.
A French communique says:—Contact was maintained during the night with the rearguards of the enemy who continued to retreat on the whole front. Early this morning we resumed our progress east of the Sambre

Canal and occupied Barzy. North of Marle we passed beyond Marfontaine and Vcharies. Italian troops fighting with us captured Thuel and reached the rivulet of Hurtant southeast of Mont Cornet. West of Rethel we occupied Barzy on the north bank of the Aisne. French detachments crossed the Aisne at several points between Rethel and Attigny. Farther to the right we reached the outskirts of Lameiz and pushed forward as far as the approaches to La Cavaine north-east of Chesne.

American Advance Continues.

London, November 6, 6.20 p. m.
An American official communique says:—We continue to advance between Bar and the Meuse, our line extending from Dufrenoy to Wood through Flabamizelle and Chemery on the line of the Meuse which we hold from Hoapice Wood inclusive to Sazey on the heights eastward of Milly thence to Dun-sur-Meuse.

German Admission.

London, November 6.
A wireless German communique says:—We have withdrawn between the Scheldt and the Oise.

Pressing the Germans Hard.

London, November 6.
Reuter's correspondent at British headquarters says:—The retreat continues but there is no question of rout. We are simply pressing the Germans hard and they are covering their withdrawal with a screen of mobile machinegun defences. We know that confusion and demoralisation exist in the enemy's ranks but so strongly ingrained are their training and discipline that the leaders manage to keep their men in hand. The heavy rains, while impeding our progress, are performing a service in preventing the enemy from getting away his guns and other material.

Germans Retreating Upon Meuse.

LONDON, November 6.
Reuter's correspondent at French headquarters telegraphing last evening said:—The Germans are unmistakably retreating upon the Meuse. This is confirmed by a captured order dated November 2nd ordering a retreat to the Meuse. The principal stations on the Metz-Charleville railway are already under American fire and it will not be long before the railway is effectively cut.

LONDON, November 7.—4.10 A. M.
Last night's French communique said:—Our indefatigable troops continued to nurse the enemy all day between Sambre and Meuse shattering local resistances. They advanced ten kilometres at certain points and liberated numerous civilian population. Enemy harassed by our advance-guards abandoned everywhere during the headlong retreat. Prisoners, guns and material have not yet been counted. East of the Sambre we have reached the eastern outskirts of Nouvion and Regnaval forests and have captured farther south Vervins north of which we are advancing beyond Serre. The Italians crossed Hurtaux by assault and stormed Rozoy Sur Serre. North of the Aisne we are twelve kilometres north of Chateau Porcien. We have captured Rethel and advanced six kilometres north thereof. Cavalry here charged and captured a battery of field guns and battery of four inches with gunners and teams.

LONDON, November 7.—4.55 A. M.
The American communique says:—We advanced over four kilometres east of the Meuse in spite of most difficult ground and bitter resistance of enemy who is desperately striving to maintain his last foothold on the heights of the Meuse. Enemy failed to check our rapid progress west of the Meuse where we reached the outskirts of Mouzon and captured Bulson and Rancourt. Twenty two enemy divisions have appeared on our front between the Meuse and Argonne since 1st November.

LONDON, November 7.—1.35 A. M.
The Press Bureau states that the Independent force in spite of weather on 5th November attacked the aerodrome at Morhange hitting railway and aerodrome. On the night of the 5th November we attacked aerodromes at Morhange, Freccaty, Dieuse and Lellingen and set fire to the hangar at Morhange. On the 6th November we heavily and successfully attacked Buhl aerodrome and destroyed three aeroplanes in severe fighting. Three British are missing.

LONDON, November 7.—12.50 A. M.
Last night's British communique says:—We made progress on the whole of the battlefield despite rain. In sharp fighting we took hundreds of prisoners. On the night we captured Cartignies and Tarbaix. In the centre we drove enemy out of hastily constructed defences on the east bank of the Sambre. We crossed the river near Berlaumont and captured Leval and Aulnoy also important railway junction there. Farther north we crossed Avenuez. Bavai road eastward of Mormal Forest and reached the railway southward and westward of Bavai where sharp fighting continues near the town. We cleared that west bank of the Honelle as far north as Angre where there was stiff fighting all day long. We repulsed two counter-attacks. On the left the Canadians progressing eastward of the Scheldt captured Baisieux and Quiverechain.

LONDON, November 7.—1.15 P. M.
The British Communique says:—Our progress on the battlefield yesterday evening was continued. We have taken Dompreire and Moncau-St-Waast and reached or passed the line of Avenuez Bavai road between Moncau St. Waast and the Railway southward of Bavai and repulsed a counter-attack. Southeastward of Bavai with heavy enemy losses advancing our line.

As a result of fighting last night in the neighbourhood of Angre we took possession of the village, gained the high eastward of the village and reached farther north the outskirts of Quiverechain and Crespin. Our patrols southwestward of Tournai took over 50 prisoners.

Salonika Front**Bend of Danube Occupied.****By the French.**

London, November 7.—4.20 A. M.
The French Eastern Communique says:—The French troops have occupied the bend of the Danube in the region of Orsotz. Disorganisation is continuing in Hungary and large number of Serbian prisoners are returning to their own country assisted by Hungarian population.

Indian Telegrams.**FROM OUR OWN CORRESPONDENTS**

(BY WIRE.)

Simla**The Surrender of Turkey.****India Congratulated.****Secretary of State's Message to Viceroy.**

SIMLA, November 6.

(Delayed in Transmission.)

The following telegrams dated 5th November have been received by His Excellency the Viceroy from the Secretary of State:—

(1) In transmitting to you the accompanying telegram from the War Cabinet I desire to associate myself and my Council with their congratulations. No one knows better than I do how heavy has been the responsibility upon your Government.

(2) The War Cabinet have sent the following at the close of the victorious operations of His Majesty's forces against the armies of the Ottoman Empire:—The War Cabinet desire to offer their cordial congratulations to your Government and to the princes and people of India who have loyally answered your call in every theatre. Indian troops recruited, trained and partly equipped by you, have not only maintained but even enhanced the fame of the Indian army while the valour and discipline of the martial races of India have been supported by the cheerful endurance and devotion of Indian labour behind the lines. The economic resources of India have been successfully organised by the Munitions Board and Indian capital has been freely forthcoming for the vast mechanism that was necessary to achieve these results. Your Government was responsible and notably His Excellency the Commander-in-Chief, Sir Charles Munro, whose military skill, unsparring energy and sagacious counsel have greatly contributed to the success of the Indian arms. Your efforts have been crowned with victory. A great danger has been averted from your borders and in what was once the enemy's country peoples who have suffered centuries of misrule have been set free. We congratulate India that under your guidance she has thus played a part worthy of her traditions.

Central Provinces**Railway Strike at Kharagpur.**

KHARGPUR, November 7.

The strike of the workmen in the locomotive workshops continued to-day. The works are at a standstill. The management had to close the workshops entirely. There has been no semblance of disorderliness on the part of the workmen except in cases of hindrance to the clerks and other employees of the chief mechanical engineers and the assistant stores controllers office from gaining entrance. Men of the workshop of the Engineering Department too were stopped to-day from proceeding to their work.

Mr. Narayan Vaidya's Release.**Great Reception at Nagpur.**

NAGPUR, November 7.

Mr. Vaidya, who was released from Jubbulpore jail yesterday arrived here this morning. He was given a very warm reception. His motor was taken in procession through specially decorated streets. He was profusely garlanded. Mr. Vaidya was offered a purse which he said would be devoted for Home Rule cause.

Latest Telegrams.

(REUTER)

London, November 7.—4.25 P. M.
The American official communique says:—The First American army has captured the portion of Sedan on the west bank of the Meuse. The bridge across the Meuse into the remainder of Sedan which was filled with retreating enemy was destroyed. The valley was flooded and railroad bridges were also destroyed. Enemy's principal lateral line of communication between Metz and Northern France and Belgium is no longer open to him. All French territory westward of the Meuse within the American zone has been cleared of the enemy by our gallant and dashing advance. Since November 1st we have advanced forty kilometres, broken down all resistance, freed seven hundred kilometres of soil and liberated two thousand civilians who are joyfully hailing us as their deliverers. We have taken six thousand prisoners including a large proportion of Officers and booty.

LONDON, November 7. 4-10 P. M.
The French Communique says:—Our pursuit continued this morning on the whole front. We made progress east of the Forests of Nouvion and Regnaval north of Serre. On our right our cavalry elements are pushing on the direction of the Meuse.

Punjab The "Observer" and the Punjab Government. Some Revelations

LAHORE, November 7.
With reference to the speech of the Hon'ble Mr. Thomson on the Press Act debate in the Imperial Legislative Council and reference made by him to Khwaja Ahad Shah, proprietor of the "Observer" newspaper the "O. and M. Gazette" publishes a letter from Ahad Shah and a rejoinder by the Hon'ble Mr. Mahomed Shafi. Ahad Shah writes that Khan Sahib Abdul Aziz of press section, C. I. D. who as editor of the "Observer" was formerly his employee, proposed to him that the Punjab Government was willing to help the "Observer" being converted into a daily newspaper and give contracts to his son on condition that he should remove Malik Barkat Ali from the Editorship of the paper. The rejoiner by the Hon'ble Mr. Mahomed Shafi to arrange as he proposed, the substitution of his son's name for contracts being due to disqualification on account of his conviction for attempt to bribe. Ahad Shah states that the aforesaid message impressed him as genuine as His Honour the Lieutenant-Governor's wish to that effect was personally communicated to him in 1915 by His Honour at an interview granted to him at Ambala and a similar message was given to him by the Hon'ble Mr. Shafi last year when he negotiated with him for the purchase of the "Observer".

With regard to the last portion Mr. Shafi writes that it is absolutely unfounded and that he never gave any message to Khwaja Ahad Shah.

The Majaraja of Patiala writes to the press contradicting a statement attributed to Sir John Hewett to the effect that the Princes of India are not enthusiastic about the reform scheme.

Constitutional Reforms Discussion. In the Punjab Council.

LAHORE, November 7.
Altogether 24 resolutions dealing with the constitutional reforms will come up before the meeting of the Punjab Legislative Council on the 30th November. The majority of these are concerned with the details of the reform scheme and only one dealing with the scheme as a whole. It will be moved by the Hon'ble Mr. R. B. Ramsaran Das and expresses the opinion that the reform scheme with certain modifications to satisfy Indian aspirations constitutes a substantial step in the direction of responsible Government in India.

Death of Mrs. Harikishen Lal.

LAHORE, November 7.
Mrs. Harikishen Lal died early this morning of tuberculosis. She graduated from the Bombay University in 1907 and was next year married to Mr. Harikishen Lal according to Sikh rites. She edited a Hindi magazine for women and took much interest in female education.

Influenza in Lahore.

LAHORE, November 7.
The decline in mortality in Lahore continues. The total number of deaths recorded on the 5th was 95 of which 74 were due to fevers and six to pneumonia.

Bombay

BOMBAY, November 7.
The current issue of the Bombay Gazette to announce that Sir Frank Beaman, Justice, Bombay High Court, retires from service on the 6th instant.

Tata Iron & Steel Company. Capital of the Company Raised.

BOMBAY, November 7.
At the 11th ordinary general meeting of Messrs. Tata Iron and Steel Company to-day Sir Dorab Tata, Chairman of the Company, moved the adoption of the report. Before it was adopted Mr. B. N. Nariman, shareholder said that while they felt that they had no quarrel with the Finance Minister for proposing the introduction of excess profit tax, he thought that in the case of Messrs. Tata Iron and Steel Company the Finance Minister might very well provide an under profit bonus. Mr. Nariman contended that if the additional revenue was needed by the Government of India, the Finance Minister might very well have raised the import duty. He urged that the Directors of the Company should in view of the service rendered to the Government controlled prices far below market rates make representations to the Government to exempt the company from the proposed excess profits tax. The chairman in reply said that representation had already been made to the Government on the subject. The report was adopted. Dividends of Rs. 4 8-0 on preference shares, Rs. 9 on ordinary shares and of Rs. 80 on deferred shares were declared. Subsequently at the extraordinary general meeting of the Company a resolution increasing the capital of the company from Rs. 3,52,12,500 to Rs. 10,52,12,600 was adopted.

Women and Municipal Franchise.

BOMBAY, November 7.
Resuming its overnight debate on the Hon'ble Mr. Desai's resolution regarding women's municipal franchise the Bombay Legislative Council continued lively discussion for over an hour and passed the motion against mild and passive opposition of the Government by a majority of fifty per cent of negative votes.

Mr. Kamat counselled an inquiry as to whether women were willing to become corporators.

Mr. Keatinge, Director of Agriculture, accorded his hearty support and urged that Bombay should certainly lead the movement in this matter.

Sir Ebrahim Rahimtoola while expressing Government's sympathy with the principle underlying the motion took objection to its emphatic wording that the Government

should take the city of Bombay to try the experiment and also asked why even in a single district the municipalities did not avail themselves of the express provision enabling women to be co-opted as members on different committees. Even taking as the mover did the city municipality the speaker failed to understand why the mover should not have brought in a motion regarding the Legislative Council itself. He however advised the mover to postpone consideration of the matter. His Excellency sympathized with the principle and followed suit to his colleague.

The motion was put to vote and declared lost. The mover demanded poll and on division 18 voted for and 12 against. The motion was accordingly carried.

Apparently the influenza epidemic in Calcutta is assuming a serious proportion. Influenza mortality in the city was on the 1st November 54, on 2nd November 50, on 3rd 51 and on the 4th 56.

Under instructions from the Director of Public Instruction all schools and colleges in Calcutta are closed for a fortnight.

Burma

RANGOON, November 7.
(Delayed in Transmission.)
Wholesale piece goods prices in Burma have fallen 25 per cent in the past week.

Calcutta

Rice Returns Demanded.

CALCUTTA, November 7.
The Governor of Bengal has directed all owners of rice in Bengal possessing or controlling rice in excess of fifty maunds to make a return by 21st November to the Director of Civil Supplies or to local Magistrates.

United Provinces

LUCKNOW, November 7.
Mortality from influenza here on the 5th instant was 218. Deaths from all causes numbered 264.

The Oudh and Rohilkhand Railway Strike.

LUCKNOW, November 7.
Men of loco shops, O. and R. Railway, numbering two thousand or so are still on strike. No representation has so far reached the Railway authorities from the strikers. There have been no disturbances. Men of carriage shops did not resume work to-day after meal time.

శ్రీలక్ష్మి మ్యూజిసిసిలు నియోజకవర్గము:- శ్రీలక్ష్మి నియోజకవర్గము కర్ణాటకమునందనునది దేశమున గల పాదవిధి. పార్లమెంటునందు శ్రీలక్ష్మి సభ్యులగుట కర్ణాటక గలదను తీర్మానమును పార్లమెంటునందు చర్చింపబడుచున్నది. ఈనగరమున శ్రీలక్ష్మి విద్య చాలసభ్యులుగా వ్యాపించి యున్నదిగాన శ్రీలక్ష్మి మ్యూజిసిసిలుసభ్యులలో సభ్యులుగా నుండుట కర్ణాటక మునందనునది ఉపపాదకులు నడిచిరి. కలకత్తాలో నిలిచిన శ్రీలక్ష్మి సభ్యులు గా నుండ లేదు. జర్మనీ లో గూడ నిట్టి స్వాతంత్ర్యము శ్రీలక్ష్మితోడ. కార్మికము సభ్యుల వీరినిగూర్చి యొక తీర్మానము పాదవిధిపడినది దాని పర్యవసానము లేకునరకును ఈనగరలో చర్చింపబడుచునది గా నిర్ణయించి నా గారనిరి. గాని పరంజిగారు దేశమున గల తీర్మానమును బలపరిచిరి. శ్రీలక్ష్మి కోరుటలేదని గాని చునిలూల మెహతాగారనిరి ఇది నూతనవిషయ మని గాని ౨౦ దినము వెంటిగా రనిరి. గాని చెప్పిగారు దేశమున గల కనుకలమును నడిచిరి. దొరతనము వారు ప్రభులముగా నెదిరించలేదుగాని అసంగికారమున స్వల్పముగా తెలిపిరి. తీర్మానము సరవారిచే నిర్ణయించబడినది. శ్రీలక్ష్మికోరకము కలకత్తాలో ఈనగరమున గాని కామ తుగారనిరి. వ్యవసాయశాఖ దొరకత్త కీర్తింపగారు దేశము గారి కనుకలముగా నుడిచిరి. దొరతనమువారి పక్షమున ౨౦ ఇబ్రహీం రహీంతులగారును గరవర్తు గారును పానుభూతిని తెలిపి ఇది అదనుకాదని నూచించిరి. మొదట తీర్మానము పోయినదనిరి గాని తరువాత యుపపాదకుని కోరకవైని వోట్లను లెక్క వెట్టిగా అనుకూలము 18 సురుకు ప్రతిపాదకు 12 సురుకు లేచిరి.

నూలు వ్యాపారపరిశ్రమ:- పరిశ్రమ సుఖ సమృద్ధి నియోజకవర్గము నుండలేదని సమృద్ధిలో సుఖముగా నుడిచిరి. ప్రస్తుతము నియోజకము మీరులేదని గాని కార్మికలగారు నుడిచిరి. నియోజకము శ్రేష్ఠముని అందరును కోరిరి. ఈ విషయమున మాత్రము నియమమును ముందరిని తెలపబడినది గాని ప్రత్యేక సంఘ మీ విషయము నాలోచించదగునని గరవర్తు గారనిరి. చట్టము మొదటిసారి చువబడినది. గాని కార్మికల గారును అద్యక్షులు జననిగారును మరొకరినకు ప్రత్యేక సంఘముగా నెర్పరుపబడిరి.

ఇటీవలియుద్వోగులు.

ఆమెప్పుడం, నవంబరు 6.- ఇటీవలియుద్వోగులు పా జెనుకుచున్నది. ఇటీవలి నాకాదశము చుట్టిగో, అంటివారిల నాకమించెను.

వృత్తాంతములు

బట్టలభరణ:- గతవారమున బర్మాలో బట్టలభరణ 100-కి 25 వంతున తగ్గినది.

న్యాయమూర్తి బీమెగుగారు:- న్యాయమూర్తి బీమెగుగారు బొంబాయి హైకోర్టు న్యాయమూర్తి పదవిని ఈనెల 6-న తేదీని చాలించుకొనిరి.

కరకపూసలో రైలుపనివాండ్రు:- 7-న తేదీని సమైక్యము జరిగినది. పనులు నిలిచిపోయినవి. తొందర లేమియును లేవు.

వేళ్ళకులజల కొక్కవిన్నపము:- బందరు జగన్నాథ పురమునందు ఈ నెల 1-న తేదీని కళావంతుల విద్యార్థి సంఘమును పుస్తక భండాగారమున నెలకొల్పి బడినది.

యావద్భూత భూస్వామి సంఘము:- ప్రస్తుతము ఢిల్లీనగరమున విషజ్వర ముండుటచే ఈసంఘమువారి ప్రతి నిధులు మార్చి నెలలో రావచ్చునని రాజప్రతినిధిగారు అభ్యుక్తుడగు దర్బారుగారు నానాగారికి వ్రాసిరి.

బంగారమున బియ్యము:- 50 ముఖులకంటె పా చుట్టిబియ్యము కలవారందరును 21 న తేదీ లోగా తెక్కలను కొరతనువారి యాద్యోగులకు తెలుపవలెనని బంగారా గర ర్పరుగారు ప్రకటించిరి.

లక్నోలో సమైక్యము:- అపుడు లోహిల్లండు రైల్వే వారు 2000 మంది సమైక్యకర్తరి. అల్లరులులేవు. అధికారులకు వారేమియును 7 న తేదీనరకును తెలుపలేదు. కర్మచావుల వారుగూడ 7 న తేదీ మద్యాహ్నము పని మానివేసిరి.

పాటియాలా మహారాజుగారి దేశభిమానము:- రాజకీయసంస్కరణములకు సంస్థానాధిపతులు ప్రతికూలురని ౨౦ జానువర్యాయలుగారు వ్రాసినవ్రాత నిరాధారము. సంస్థానాధిపతులు సంస్కరణములకు ప్రతికూలురు కారని పాటియాలా మహారాజుగారు పత్రికలకు వ్రాసిరి.

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారివైన కేసు:- ఈనెల 6-న తేదీని మధుర సబుడివిజలు మేజిస్ట్రేటు గారు నాయుడుగారివైని శిక్షాపత్రమునెరి. 18-8-18 న తేదీని నాయుడుగారి లొసంగియబడవ్యాధిము ప్రభుత్వ ప్రతికూలురుని. వి. పి. సి. 124 క తేక్కును వర్తింపు ననిరి. నాయుడుగారు తాము నిర్దోషులు మనిరి.

వారాయణ వైద్యగారిని విడుదలచేయుట:- 6-న తేదీని జబ్బులపూస చెతపాలనుండి వైద్యగారిని విడుదల చేసిరి. 7-న తేదీ యుదయమునకు వైద్యగారు నాగపూరుకు వచ్చిరి. వీధుల నుంకరించి వైద్యగారిని మోటారుబండిలో నూలేగించుచు తీసుకొని వెళ్లిరి పుష్పమాలలలో బండి నిండి పోయినది. వైద్యగారికి భవపేటిక నన్నింది. ఆ భవమును ప్లూమరులు యా యుద్వయమునకు వినియోగించెదమని వైద్యగారనిరి.

అబ్దుల్ హక్:- అబ్దుల్ హక్ ప్రతికూలురుని గూర్చి పామ్రాజ్య కాసనసభలో గాని భాంపనుగారు నడిచినవిషయములకు ప్రత్యుత్తరముగా నాయజమాని ఆచారు మె గారు వ్రాసిరి. తే. భ. న. సి. ఎం. గ. జె. లు. ప. త్రి. క. ప్రకటించినది. భానుసామెలు అబ్దులు అజీతుగారు జెనుక అబ్దుల్ హక్ ప్రతికూలు సంపాదకుడుగా నుండెను. ఆరీ డిపుడు సి. వి. డి. కాపులో నున్నాడు. "అబ్దుల్ హక్ ప్రతికూలు సంపాదకుడుగానున్న చూలికు బరఖతాలీని తొలగించినచో దొరతనమువారు అబ్దుల్ హక్ ప్రతికూలు సహాయముచేసి దానిని దీనప్రతికూలు చేసెదరు. మీ భూమరుని కంట్రాక్టుల నిచ్చెదమని అబ్దులు అజీతుగారు నాతోచెప్పిరి. నీనులకు కంగీకరించితిని. పిమ్మట అంబాలాలో 1915 లో తల్ప నెండు గరవర్తుగారు నాతో స్వయముగా మాట్లాడిరి నిరుడు గాని మఫీ గారుగూడ చెప్పిరి. నేనులంచుచ్చితి నను కారణమున కరట్రాక్టులను నాకియ్యవందున నా భూమరుని కిచ్చుటకు నేను కోరితిని ఆచారుమె గారు వ్రాసిరి. అట్లు తాము మాట్లాడి యుండలేదని గాని మఫీ గారు వ్రాసిరి.

జాతీయవిద్య

వాసిష్ఠిక్ విశ్వవిద్యాలయము నుండి ఆవరణ - నా
రాయణరావు గారి టిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

హిందూధర్మము, కళ, సంప్రదాయము, ఇతిహాసము,
వీనిని బోధించినంత మాత్రమున ఆర్థికస్థితి మారునా? లేనిచో
జాతీయ విద్యయుక్క యుద్దేశ మేమి?

మన యాంధ్రదేశములో రెండుకోట్ల జనులకు వైగా
నున్నారు. అందఱు బి. ఏలు, ఎమ్. ఏలు, ఆచార్యులదారులు,
డిప్యూటీ కలెక్టరులు, పోలీసు నూపంఠెంటులు అగుదు
రనుట విచిత్రము. కాని, యెవడును అన్నములేక, ఉద్యోగము(పని)
లేక బాధపడుట అక్రమము. దేశీయములను సుప్రభులను విని
యోగించి విద్యను వ్యాప్తి చేసి గణపరులను ప్రజలను ఉద్యో
గములపెట్టి పట్టి బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులు వారల
వారు తగవు లాడుచున్నారు. మన జాతీయవిజ్ఞానముతో బా
టు పాఠశ్రామిక విద్యను బోధింపవలసిన తరుణము కేటికన్న
మతీయమైనది విచ్చియుండలేదు. ఈలోపమును నివారించు
బాధ్యత సంఘముమీదను సంఘసత్తాభారము విహించు
రాష్ట్రముమీదను గలదు. జనులకెల్ల మెక్కువిధమును తీక్షణ
లభింపజేయుటవలన గలుగు నవర్థములు ప్రత్యక్షములు.

సంఘముయొక్క రాజక, సాంఘిక, భౌతిక, శిక్షణ
ముతోబాటు ఆభివృద్ధి ప్రకృతి శాస్త్రములను, ఆభివృద్ధి పాఠ
శ్రామిక శిక్షణమును ఏది లభింపజేయునో అదియే యుత్తమ
విద్య. అదియే జాతీయవిద్య. మనప్రస్తుతవిద్య దేశమునకు గా
వలసిన యవసరములను తీర్చుటకు సమర్థమై యుండలేదు.
దేశము యొక్కలోటు లాటులు తెలుపుటలేదు. ఇది పూర్వ
సంప్రదాయమునకు విరుద్ధముగనుట, అంగ్లవిద్యార్థిగము
చేసినవారు దేశసంప్రదాయమునకు దూరమగుట పొసగుచు
న్నది. ప్రాక్తన జీవనమునకును ఆధునిక విద్యయును మధురమట
లేదు. మన ప్రాక్తన జీవనము నంతటిని నశింపజేసి నూతన
యవతరములను, నూతనములను భవించుట సాధ్యమా అను
కులమా అను ప్రశ్నలు మనల నెదుర్కొనుచున్నవి. అంగ్ల
విద్యార్థిగము చేసినవారయందు గలుగుచున్న మార్పును
బట్టియే, ఎంతవఱకు ఆ కిది యవకాలమైన పరిశుద్ధ
మైన జాతీయజీవనమును బోషించునో విచారంపడవలెను. ఈ
ప్రాచీనాధునిక జీవన సంఘటనమును గూర్చి విచారించుట నా
యుద్దేశముకాదు. మన దేశమును కలవరపడుచున్న జాతీయ
విద్యార్థిగమును గూర్చి యొకటి రెండు మాటలు చెప్పవలెను
నా సంకల్పము.

కేవలము హిందూమతమును బోధించుటకై ప్రజల నుప
వాసములు చేయించి ప్రాచీనదేశీయ ద్రవ్యముతో నొకవెన్న
విద్యాలయము కట్టినంతమాత్రమున సంఘము ప్రస్తుతస్థితికే
యిందా? స్వాభిమానమును వృద్ధిచేయుటకు "మతము"
గొప్పసాధనమునకు నిశ్చయము. ఈస్వాభిమానము స్వాభివృ
ద్ధికిగావలసిన సంకల్పములను పురికొల్పి సంఘసేవకై కార్య
యోగమును బ్రవేశపెట్టినయెడల కేవలము వ్యర్థము. మనదేశ
మున సామాన్యజనులు కొంతభాగదనమును తగ్గించుకొని లాకి
కమును నేర్చుకొనినగాని ఈ జీవసంఘటనము నిలువజాలదు.
తెలివిగలవాడు తెలివితక్కువవానిని తనమేలునకే యు
పయోగించుకొనుచున్నాడు. ఇట్లు చేయుటలో తెలివిగల
వాడు స్వప్రయోజనమును పోషకా మన మిష చేత్రువనె
ట్టును. ఆత్మరక్షకు మొనరు గావించు గొప్ప దేశోపాధిమార్గద
అందఱు పడుదురు. చెరువుకట్టమీద వేపచెట్టుపుల్లలనే అం
దఱు విరుగగొట్టుటకు కారణమేమి? రక్షింపబడయందు ఏవు
గావెరుగుచున్న మొక్కను ముట్టపండుటకు కారణమేమి?
ఈ యాత్మరక్షకుణకై మానవునకు ఆత్మజ్ఞానమునుండి పుట్టవల
యునుగాని బయటినుండి ప్రోసిన కలుగునదికాదు. ఆత్మరక్ష
ణము గావించుకొనలేనివారిని కాపాడు భారము సంఘముది.
నాయకులది.

మనలో నాయకు డగుట బహుములభము. నాయక
త్వము సంఘముయొక్క సేవకుండి యేర్పడుటలేదు. మనలో
నాయకుడనగా బి. ఏ. మొదలైన పరిక్షలు పూర్తియైనవారు.
మనలో నాయకుడనగా భవిష్యత్తు. మనలో నాయకుడనగా
విరుగుట గలవారు. ఇతరులచేతను చదువులన మాటలు మా
టలాడుట కొంత తెలిసికొనుచున్నాడు. ఆ మాటలలో సార
ములేపోయినను తిగాదా యేమియులేదు. ఒక యువవ్యాస
ముతో నాయకకదవి కలుగుచున్నది ఆ పదవి నితరు లిచ్చు
నొక్కలేదు. ఎవనికి వాడే నాయకునిపదవిని? కూరుచుండ
దచ్చునా. సంఘముయొక్క మేలుతో పనిలేదు. తాను మాట

లాడు సంగతులనుండి యెన్నికై కల్పములు పుట్టినను తొందర
లేదు. ఇంత తేలికగా నాయకులు బయలుదేరుటవలననే మన
సంఘమునందు దేశహితైకజీవనము బలపడుటలేదు. మన యా
నేక మంతయు పరస్పరకలహములతో చల్లారుచున్నది. భేద
ము అన్నను సమాధానయనన మనకు గిట్టును. ప్రాచీన లెక
వలసినదే.

దేశీయవిద్య యనగా దేశీయజీవనమునకు సంబంధించిన
విచారణయే. ఒక ఉదాహరణము తీసికొనెదము. బంధులలో
అంగ్రజాతీయుల శాశ్వత స్థాపన పంప బడినది. ఎందుకొకట?
అంగ్రజాతీయ విద్యార్థిగమును కొనకొనెదము. దేశీయవిద్య దేశీయ
విద్య యని మనవందీతము గొట్టుకొనుచున్నారము. కాని,
మనలో చాలమందికి దేశీయవ్యవహారములు తెలియవు. మనము
చదువునది అంగ్రజాతీయమును తెలుపుదు మన దేశీయవహార
ములు తెలియవులేదు? దేశీయవిద్యయును తెలిసికొనవలసినది
వారకాలలలో పండితులయొద్దనా లేక బహుముల పానురుల
యొద్దనా?

మన విద్యాలయములందు మనదేశీయ వ్యవహారములను
దెప్పవలెను. అందువలన మన స్థితిగతులు మారు తెలియుట
లేదు. అంగ్రజాతీయుల శాశ్వత స్థాపన పంప బడినది. ఎందుకొకట?
అంగ్రజాతీయ విద్యార్థిగమును కొనకొనెదము. దేశీయవిద్య దేశీయ
విద్య యని మనవందీతము గొట్టుకొనుచున్నారము. కాని,
మనలో చాలమందికి దేశీయవ్యవహారములు తెలియవు. మనము
చదువునది అంగ్రజాతీయమును తెలుపుదు మన దేశీయవహార
ములు తెలియవులేదు? దేశీయవిద్యయును తెలిసికొనవలసినది
వారకాలలలో పండితులయొద్దనా లేక బహుముల పానురుల
యొద్దనా?

అంగ్రజాతీయ కళాకాలంపటి విద్యాలయము దేశము
నకు జేయగలిగిన కుభమునకు అంతులేదు. మన విద్యలన్ని
యు దేశభాషలలో బోధింపవలసి యున్నపుడు, ఏ తింజా
ప్రాంతాలోనో లేక ఏ చెన్నపురిలోనో ఒక దేశీయవిద్యాలయ
మును స్థాపించి, అక్కడను మన యాంధ్రభాషారస, బాలి
కలను విరివిగా బంతుగలుగుట అసందర్భము. అక్కడ భిన్న
భిన్న ద్రావిడ భాషలకెల్ల దేశీయభాషలలో బోధన లేర్పడు
చుదు రనుట అసందర్భము. మన జాతీయవిద్య దేశభాషలలో
గణపబడవలయు నని నమ్ముచుండల అట్టి జాతీయ విద్యాల
యము ఆ భాషాదేశమునందే విధిగా ఉండి తీరవలయును.
పాఠములన్నియు దేశభాషలోనే జరుగవలయును. మన అంగ్ర
జాతీయ కళాకాలంపటి మన యాంధ్రదేశీయయొక్క జాతీయ
విద్యాలయముగా భావించుచు, అంగ్లలెల్లను దీనిమంచి చెబు
గులను శ్రద్ధగా విచారించుచు, మన అంగ్రజాతీయ సమస్యల
ను ఈవిద్యాలయము పూర్వకముగా గ్రహించుటకు సరియైన
కారణం లేర్పడుచువరకు మన మైన కార్యము నీనవరేదు.

స్వదేశీ నమ్మలు.

కస్తూరి	0-8-0	మొగలి (కేనిదా)	0-4-0
కార్పూరిక్ (మేలు)	0-6-0	చేక్	0-3-0
మనోహర్	0-5-0	వసంత	0-2-6
లెనడర్ (మేలు)	0-5-0	కర్పూరపు	0-2-0
" మధ్యరకం	0-4-0	సోపు గంజలసి	0-2-6
నట్టివేర	0-4-0	లవంగవట్ట	0-1-0
గోహ	0-4-0	విజ్జిలార్	0-1-6
కార్పూరిక్ మధ్యరకం	0-4-0	విండీ సర్	0-1-8
గోరింటి	0-4-0	కార్పూరిక్	0-1-8
గులాబి	0-4-0		

రెండు రూపాయల తక్కువ ఆర్డరులకు ముందుగా
వ్రేకము పంపవలయును.
మొత్తముగా కొనువారికి కవిషను యివ్వబడును.
పి. పి. చార్మిలు ప్రత్యేకము.
స్వదేశీ సామానుల అంగడి,
నెం. 25, రంగ నాయకులు పేట, నెల్లూరు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోషధములు

బృహత్ మంజుష్టాదికౌఠ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1/2 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవర్ణ గుటి

మూత్రవ్యాధులందు అమోఘముగ
పనిచేయును. రులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్ధనకు మంచిమందు.
1/2 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయభాషలో
జరుపవలయును.

జాండా ఫార్మస్యూటికల్

వర్మస్యూ
అయుర్వేద యోషధముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13

ఆత్మజ్ఞానా.

కేరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మసత్తి.
విద్యముల సహజమును గురించిన శాస్త్రీయవిద్య
(గంధకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.
చిన్నవైలా చక్కని గంధము. తెల. రు. 0.50.
సేవజేతు, అంగ్రీపుత్రికా గాధ్యాలయముల
వారు వాస్తవ 212, చదగానా

801 పాత్యపు వేంకటాచల 594
పండితులవారి సిద్ధాపదములు.
లోకామయవార కస్తూరిమాత్రల నిష్పాదనము.
పరికింపుడు.

ప్రతి వర్తనమును లక్షలకొలది సీసా విక్రయించు
బడుచున్నది.
ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింఘా,
మలయ, నేపాల్, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్ట్రాక్రికా, మున్నగు
ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధాపదమును, ఉపయోగించు
చున్నారు.

మహాభారతము "ఒకేయొక లోకాయనార" కస్తూరి
మాత్రం సీసా మియింటు నున్నయెడల, మాటికి కైదులు
సమయమును, నిశ్చించి, కుర్రచెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.
కేరీరము, కేరీరము, అట్టిరము, బార్మ్యవారము,
జ్వరము, మాండ్లము, మలబద్ధము, దగ్ధ, గజము నొప్పి,
బలహీనత, అగాధిగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము,
చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరయు
ఎనేక రోగములును, ఈ సిద్ధాపద సేవనచే వాక్యరముగా
పోయి గుణము గలగును.

శ్రద్ధగలవారి సోకవిధము లగునట్టియు సుపయోగక
రములగు కర్పూరక మూలికలనుండయే యోషధములను
తయారు చేయుచుందురు.

శ్రద్ధలైన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాను
దును ఉంచును; మాచి తీసికొనునలెను.

అనుపానపుత్రిక, ప్రతిసీసాతో గూడి
యొందును. 280 మాత్రమున సీసా 50లూ, 100
మాత్రమే.

క సీసాని లోకసారి రెప్పించిరిని
కాపాట భర్త్యులతోచురీ రు 1-9-0
12. సీసా లోకసారి లోనిన 2-12-0
20. సీసా లోకసారి లోనిన 3-0-0

సమస్త రోగములకు ముఖ్య అయుర్వేద
యేమి సిద్ధాపదములు దొరుకును.

బలాము:- శ్రీ సీతా రాఘవపైద్యశాల, బ్రహ్మపూరు.